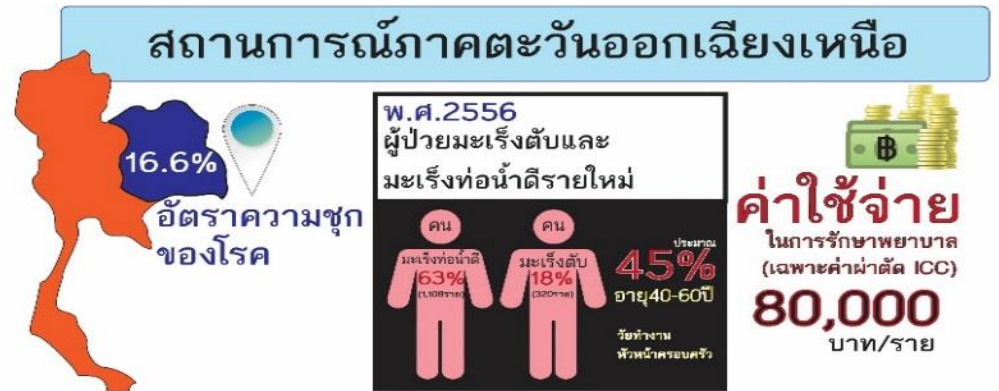
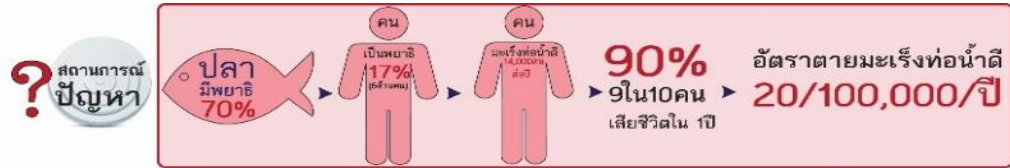

โครงการกำจัดปัญหาโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี
ถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เสด็จขึ้นครองราชย์ครบ 70 ปี ในปีพุทธศักราช 2559
พร้อมทั้งสมเด็จพระนางเจ้าฯพระบรมราชินีนาถ
จะทรงเจริญพระชนมพรรษา 84 พรรษา

นายแพทย์มานพ ฉลาดธัญญกิจ
นายแพทย์เชี่ยวชาญ(ด้านเวชกรรมป้องกัน) สสจ.สกลนคร
ประธานคณะทำงานพัฒนาระบบบริการสุขภาพ สาขาโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี(OVCCA)
เขตสุขภาพที่ ๘

แผนยุทธศาสตร์ทศวรรษกำจัดพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีฯ ปี 2559-2568

มติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 7 (26 ธันวาคม พ.ศ. 2557)

เป้าหมาย

- อัตราเสียชีวิตด้วยมะเร็งท่อน้ำดีลดลงครึ่งหนึ่ง
- อัตราการติดเชื้อพยาธิใบไม้ตับลดลงน้อยกว่าร้อยละ 1
- ปลาปลอดภัยน้อยกว่าร้อยละ 1

โครงการกำจัดพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีถวายเป็นพระราชกุศลฯ (2559 - 2561)

- ยุทธศาสตร์ 1 มาตรการเชิงนโยบายและการควบคุมกำกับ
- ยุทธศาสตร์ 2 การเสริมสร้างความเข้มแข็งและขยายความครอบคลุมของมาตรการเชิงป้องกันทั้งในประเทศและภูมิภาคในลุ่มน้ำโขง
- ยุทธศาสตร์ 3 การพัฒนาคุณภาพการวินิจฉัยการดูแลรักษา และการส่งต่อทั้งระบบแบบบูรณาการ
- ยุทธศาสตร์ 4 ส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมและพัฒนาศักยภาพของชุมชนและองค์กรท้องถิ่น
- ยุทธศาสตร์ 5 การศึกษาวิจัยและพัฒนาฐานข้อมูล

มติคณะรัฐมนตรี (21 มิ.ย.59) อนุมัติและเห็นชอบยุทธศาสตร์

แบ่งเป็น 2 ระยะ

ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2559-2561) โครงการรณรงค์ถวายเป็นพระราชกุศลฯ

ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2562-2568) ขับเคลื่อนมาตรการเพื่อบรรลุผลตามยุทธศาสตร์

แผนการดำเนินงาน ปี 2561

เขตบริการสุขภาพ 1, 6, 7, 8, 9, 10

27 จังหวัดเสี่ยงสูงภาคอีสาน 20 จ. ภาคเหนือ 6 จ. (+2 จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 จ.)

1,000 ตำบล (ตำบลเป้าหมาย 3,329 ตำบล)

613 ตำบล

ผลการดำเนินงาน

โครงการรณรงค์กำจัดปัญหาพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี
เพื่อรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
พร้อมทั้งถวายเป็นพระราชกุศลแด่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
ทรงเจริญพระชนมพรรษา 84 พรรษา

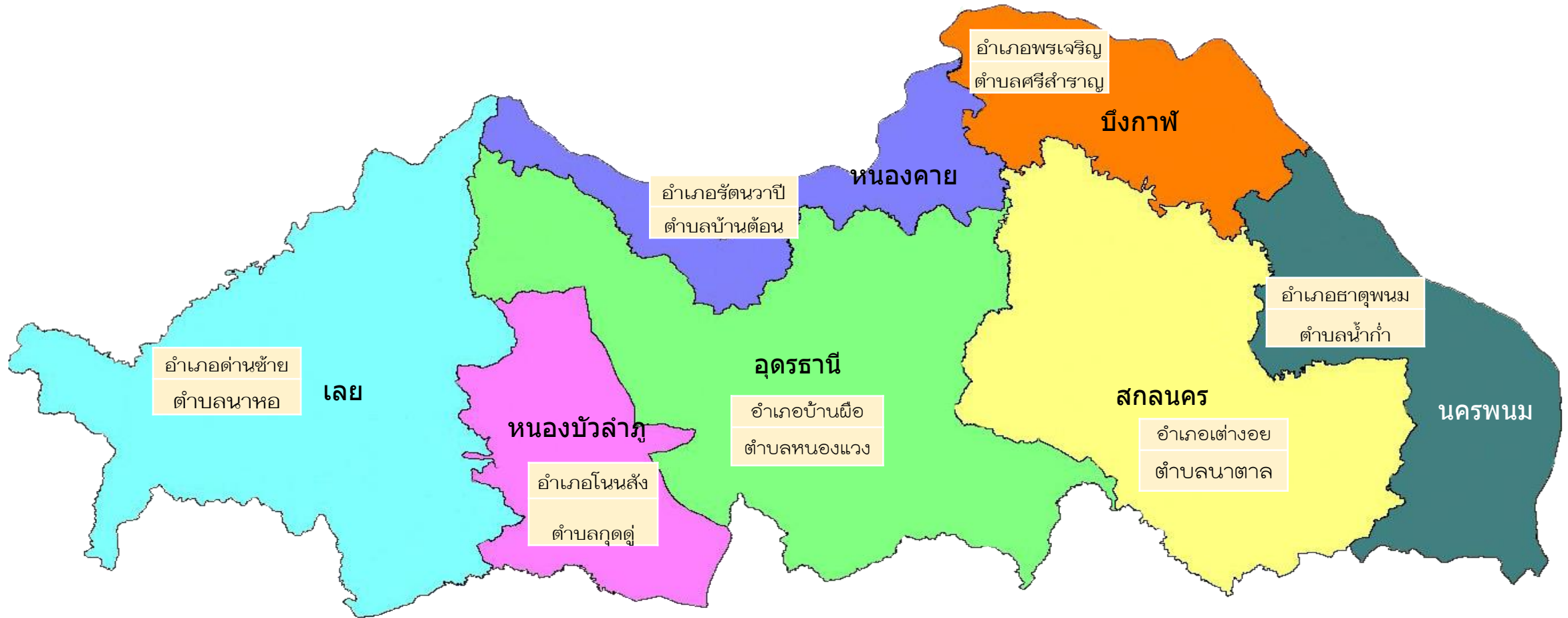

Kick off เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2559 ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร

ปี 2562 จำนวน 62 อำเภอ 182 ตำบล

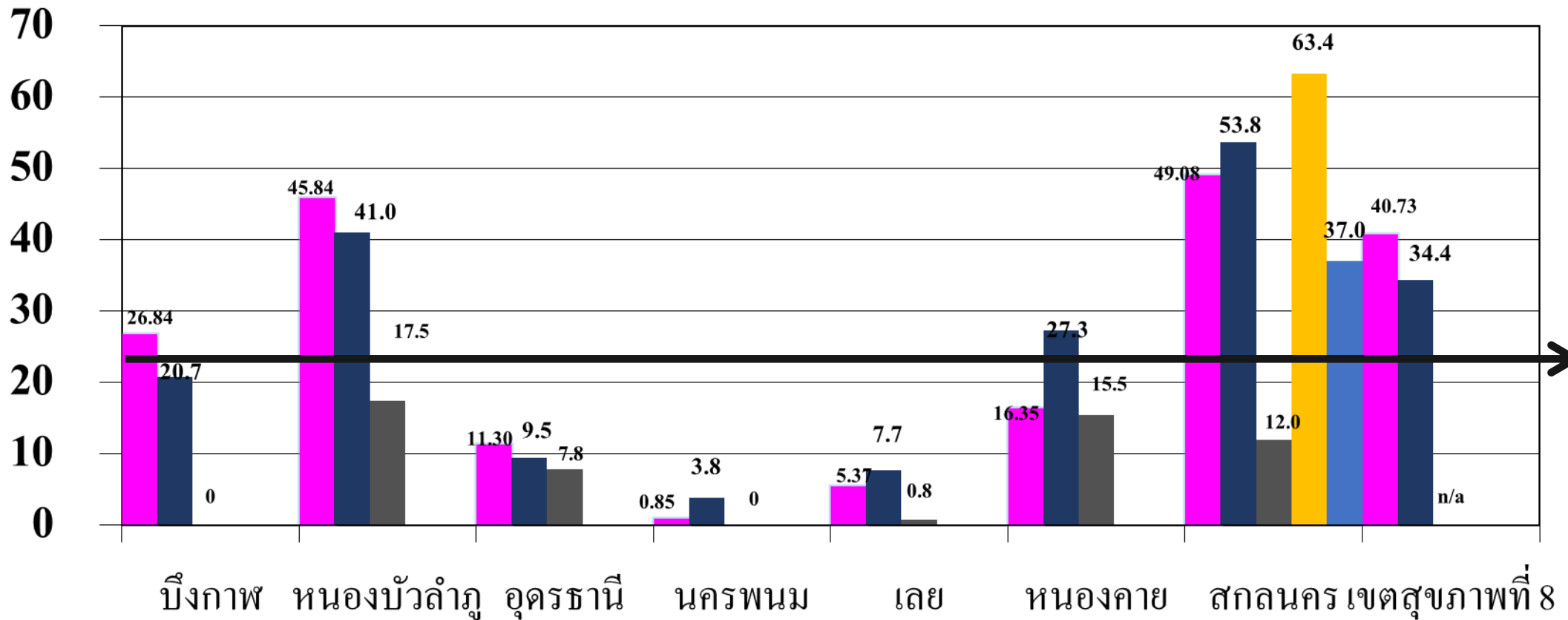
จังหวัด	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562
หนองบัวลำภู	4(4)	6(6)	6(6)	4(8)

พื้นที่คัดกรองพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีโดยการตรวจปัสสาวะ เขตสุขภาพที่ 8
ปี 2559 - 2568

การตายด้วยโรคมะเร็งท่อน้ำดี/ตับ เขตสุขภาพที่ 8 ปีงบประมาณ 2557-2561

ต่อแสนประชากร

เกณฑ์ ปี
2559 ไม่เกิน
24 ต่อ
ประชากร
แสนคน
ปี 2560-
2561 ไม่เกิน
23.5 ต่อ
ประชากร
แสนคน

ที่มา : จากทะเบียนมหาดไทย

■ ปี 2557

■ ปี 2558

■ ปี 2559

■ ปี 2560

■ ปี 2561

ยุทธศาสตร์
ทศวรรษกำจัดปัญหา
พยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี
ปี 2559-2568

แผนการดำเนินงาน ปี 2562

ตำบลจัดการสุขภาพเพื่อแก้ไขปัญหาระบาดโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี

พื้นที่เป้าหมาย
เขตสุขภาพ 8

จำนวน 154 อำเภอ

จำนวน 171 ตำบล

คัดกรอง OV ด้วยอุจจาระในประชาชน 15 ปีขึ้นไปและรักษาทุกคนที่ติดเชื้อ

ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพประชาชน

จัดการเรียนการสอน OV และ CCA ในโรงเรียน

ด้วยหน่วยการจัดประสบการณ์เรื่องโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี และหลักสูตรเรียน (e-Book)

จัดการสิ่งแวดล้อมสิ่งปฏิกูล เพื่อให้คนปลอดภัย ปลาปลอดภัย เชื้อ อบต./เทศบาลออกข้อกำหนดและมีการบังคับใช้

คัดกรอง CCA ในประชาชน 40 ปีขึ้นไปด้วยอัลตราซาวด์

การรักษาโดยการผ่าตัด มีการดูแลแบบประคับประคองทุกราย

การรายงานผลการดำเนินงานผ่านฐานข้อมูล Isan Cohort : <https://cloud.cascap.in.th/>

5 ยุทธศาสตร์ด้านการกำจัดโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี

ยุทธศาสตร์ที่

1

มาตรการเชิงนโยบายและการควบคุมกำกับอย่างเข้มข้น

ยุทธศาสตร์ที่

2

การเสริมสร้างความเข้มแข็งและขยายความครอบคลุมของ
มาตรการเชิงป้องกันทั้งในประเทศและภูมิภาคในลุ่มน้ำโขง

ยุทธศาสตร์ที่

3

การพัฒนาคุณภาพการวินิจฉัยการดูแลรักษาและการส่งต่อ
ทั้งระบบแบบบูรณาการ

ยุทธศาสตร์ที่

4

ส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมและพัฒนาศักยภาพของชุมชน
และองค์กรท้องถิ่นในการป้องกันและจัดการสิ่งแวดล้อม

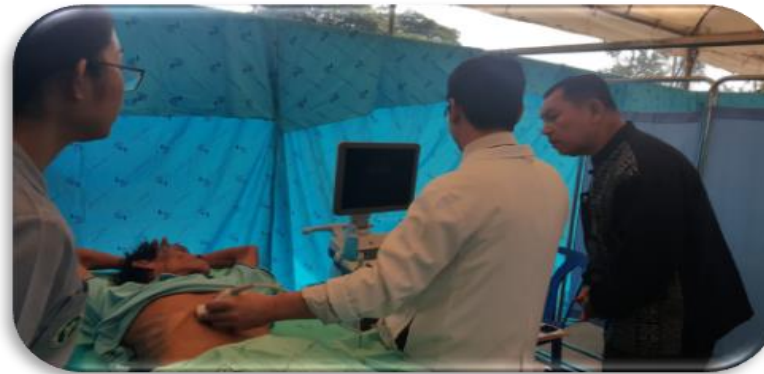
ยุทธศาสตร์ที่

5

การศึกษาวิจัยและพัฒนาฐานข้อมูลและการบูรณาการที่มี
ประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 มาตรการเชิงนโยบายและการควบคุมกำกับอย่างเข้มข้น

- เขตสุขภาพที่ 8 มีจังหวัดสกลนครเป็น Focal point มีการติดตามความก้าวหน้าต่อเนืองทุกวัน จัณฑ์ผ่านระบบ line การประชุมผู้บริหาร จังหวัด อำเภอ ranking พขอ

ประถมศึกษา

ระบบฐานข้อมูล

ฐานข้อมูล Isan Cohort

งบประมาณ ปี 2562

แผนงาน/โครงการ	แหล่งงบประมาณ
1. ค่าตอบแทนการบันทึกข้อมูลในฐานข้อมูล Isan Cohort	โครงการ CASCAP
2. งบดำเนินการ เป็นงบบูรณาการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 54 ล้าน โดยประมาณ ซึ่งสำนักงบเป็นคณพิจารณาให้ผ่าน สป. และงบอุดหนุนภายใต้ โครงการเฉลิมพระเกียรติของ สป. 30 ล้าน แนวทางการใช้เงิน มี 2 แบบ คือทาง กบรส., กยผ. กองคลัง, กำลังจัดส่ง	กระทรวงสาธารณสุข
3. เงินงบอุดหนุนที่เหลือปี 2561 ให้ใช้ให้หมดภายในปี 2562	กระทรวงสาธารณสุข

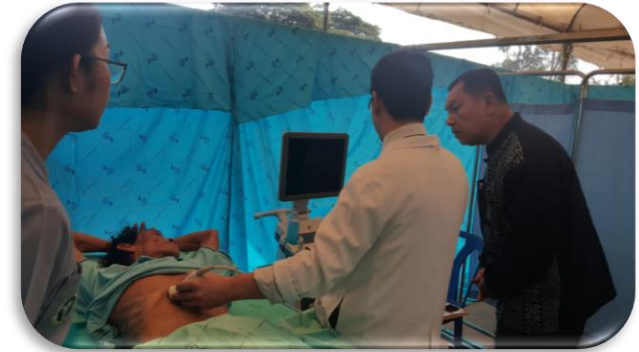
จำนวนเครื่องอัลตราซาวด์ที่ได้รับจาก CASCAP เขตสุขภาพที่ 8

จังหวัด	จำนวน (เครื่อง)
นครพนม	3
บึงกาฬ	2
สกลนคร	6
หนองคาย	2
หนองบัวลำภู	1
อุดรธานี	4
เลย	2
รวมเขตสุขภาพที่ 8	20

ที่มา : จาก สสจ. 7 จังหวัด

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเสริมสร้างความเข้มแข็งและขยายความครอบคลุม ของมาตรการเชิงป้องกันทั้งในประเทศและภูมิภาคในกลุ่มน้ำโขง

1. การคัดกรองโดยวาจา(Verbal screening)
2. ตรวจอุจจาระ
3. ตรวจอัลตราซาวด์
4. ให้สุขศึกษา
5. จัดกิจกรรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ
6. ตรวจหาพยาธิในปลาและหอยไซ
7. ตรวจปัสสาวะพื้นที่น้ำร่อง
8. การสำรวจ แบบสอบถาม
9. การสุ่มพื้นที่ การตรวจราชการ เยี่ยมบ้าน
งานประเพณี
10. นักเรียน เด็ก ถ่ายทอดต่อผู้ปกครอง

วัดคำประมง จังหวัดสกลนคร “พัฒนาศักยภาพเครือข่าย/
ผู้ดูแล/บุคลากร/ด้านการดูแลผู้ป่วยมะเร็งท่อน้ำดี
ระยะสุดท้าย (Model วัดคำประมง)

การจัดการเรียนการสอนเรื่องโรคพยาธิใบไม้ตับ และมะเร็งท่อน้ำดี ในโรงเรียน (ทุกจังหวัด)

▀ ประถมศึกษา

การตรวจปลาและหอยไซหาเชื้อพยาธิใบไม้ตับ

โดย มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาคุณภาพการวินิจฉัยการดูแลรักษาและการส่งต่อ ทั้งระบบแบบบูรณาการ

1. **แพทย์**อบรมการตรวจอัลตราซาวด์ครบทุกโรงพยาบาล
2. **เครื่องอัลตราซาวด์**ครบทุกโรงพยาบาล
3. **รังสีแพทย์** ในโรงพยาบาลศูนย์อุดรธานี
โรงพยาบาลศูนย์สกลนคร โรงพยาบาลหนองคาย
โรงพยาบาลนครพนม
4. จังหวัดสกลนคร มี**พยาบาลอัลตราซาวด์ 7 คน**
5. **ผ่าตัด**ที่โรงพยาบาลศูนย์อุดรธานี และโรงพยาบาลศูนย์สกลนคร
6. แพทย์มีการฝึกผ่าตัดที่โรงพยาบาลศรีนครินทร์ขอนแก่น
7. **ระบบส่งต่อ**

รพ.ที่มีศักยภาพในการผ่าตัดมะเร็งท่อน้ำดี/ตับ
เขตสุขภาพที่ 8 ปีงบประมาณ 2562

1

โรงพยาบาลศูนย์อุดรธานี

2

โรงพยาบาลศูนย์สกลนคร

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมและพัฒนาศักยภาพของชุมชน และองค์กรท้องถิ่นในการป้องกันและจัดการสิ่งแวดล้อม

1. มีการทำ MOU ร่วมกันระหว่าง อปท. กับ สาธารณสุข
ในการป้องกันและจัดการสิ่งแวดล้อม ขยะ สิ่งปฏิกูล
ลงแหล่งน้ำ
2. สร้างที่เผาขยะ
3. ออกเทศบัญญัติด้านสาธารณสุข
4. ตรวจร้านส้มตำใช้ปลาร้าสุก
5. ประกวดหมู่บ้านไม่กินดิบ
6. ประกวดโรงเรียนไม่กินดิบ

มาตรการที่ 4 การผ่าตัด ประคับประคอง และ Palliative Care (กรมการแพทย์, กรมแพทย์แผนไทยฯ, มหาวิทยาลัยขอนแก่น)

ผู้ป่วยมะเร็งท่อน้ำดีได้รับการผ่าตัดหรือรักษา
แบบประคับประคองและให้การดูแล Palliative Care

1

ผู้ป่วยมะเร็งท่อน้ำดีได้รับการผ่าตัดให้หายขาดหรือ
รักษาแบบประคับประคอง

2

ให้การดูแลผู้ป่วยมะเร็งท่อน้ำดีแบบ Palliative Care

3

มีการดูแลประคับประคองผู้ป่วยมะเร็งท่อน้ำดีผ่าน
หมอครอบครัว ลงรายงานในฐานข้อมูล Isan Cohort

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การศึกษาวิจัยและพัฒนาฐานข้อมูลและการบูรณาการที่มีประสิทธิภาพ

บันทึกข้อมูลผ่าน Isan cohort
ที่เดียวทั้งเขต

ติดตามและประเมินผล การจัดการเรียน
การสอนด้วย สื่อ e-Book โรงเรียน

← → C https://cloud.cascap.in.th ☆ ⓘ

Isan Cohort

สมัครสมาชิก เข้าสู่ระบบ รายงาน

หน้าหลัก งานวิจัย สหกรณ์สมาชิก เข้าสู่ระบบ

หน้าแรก รายงานผลเอกสาร คู่มือการใช้งาน ตารางขอผลการใช้งาน มหกรรมเสวนา เก็บถาวร 2016-06-04 เข้าใจกับเรา ติดต่อเรา

Share 4 Permanent Link: https://cloud.cascap.in.th/site/index?id=1

Like

โครงการรณรงค์กำจัดปัญหาโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี
เพื่อรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
พร้อมทั้งถวายเป็นพระราชกุศลแด่สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ ทรงเจริญพระชนมพรรษา 84 พรรษา

พื้นที่ดำเนินการสำหรับปีงบประมาณ 2560 ทั้งสิ้น 209 ตำบลเป้าหมาย
พื้นที่ดำเนินการสำหรับปีงบประมาณ 2561 ทั้งสิ้น 478 ตำบลเป้าหมาย

◆

New! Update ประกาศ โครงการ CASCAP ณ วันที่ 12 กันยายน 2561 New! Update

แจ้งระยะเวลาการตัดยอดการนำเข้าข้อมูลและปิดรับการนำเข้าข้อมูล Isan cohort
ประจำปีงบประมาณ 2561

NEW! ท่านสามารถนำเข้าข้อมูลการตรวจคัดกรองและตรวจรักษาใน ปีงบประมาณ 2561 ได้จนถึง **วันที่ 30 กันยายน 2561**

NEW! ท่านยังสามารถแก้ไขข้อมูลที่ท่านได้ทำการSubmitแล้วให้สมบูรณ์ได้ภายใน **วันที่ 31 ตุลาคม 2561** เพื่อขอรับคำตอบแทน

NEW! กลุ่มเสี่ยงหรือผู้ป่วยที่มาเข้ารับการตรวจคัดกรองและตรวจรักษา **ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2561 เป็นต้นไป** จะถูกตัดยอดเป็นปีงบประมาณถัดไป

ประถมศึกษา

พยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ระดับชั้น
อนุบาล

พยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ระดับชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 1

พยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ระดับชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 2

พยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ระดับชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 3

พยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ระดับชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4

พยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ระดับชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5

พยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ระดับชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6

ตำบลจัดการสุขภาพในการเฝ้าระวัง
ป้องกันแก้ไขปัญหาโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี
ร้อยละ 100

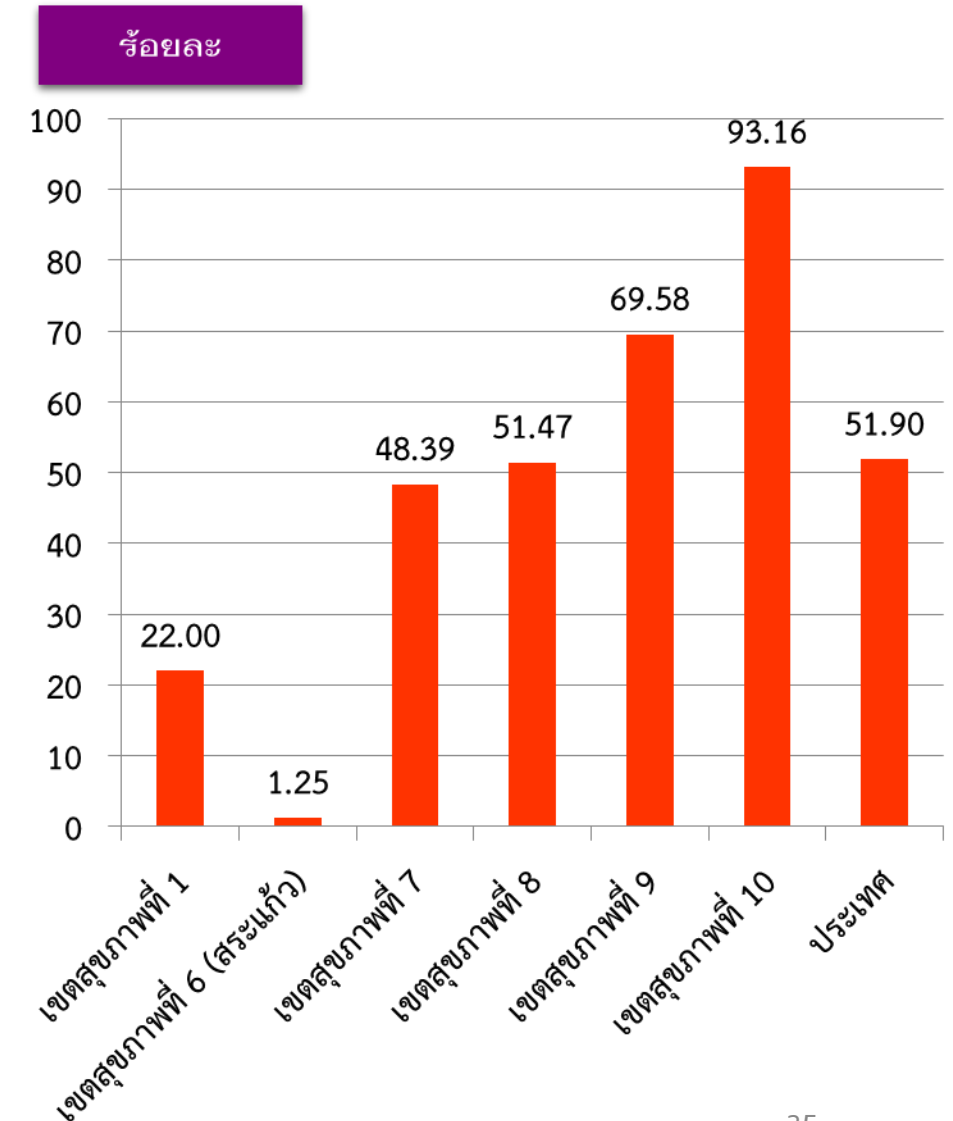
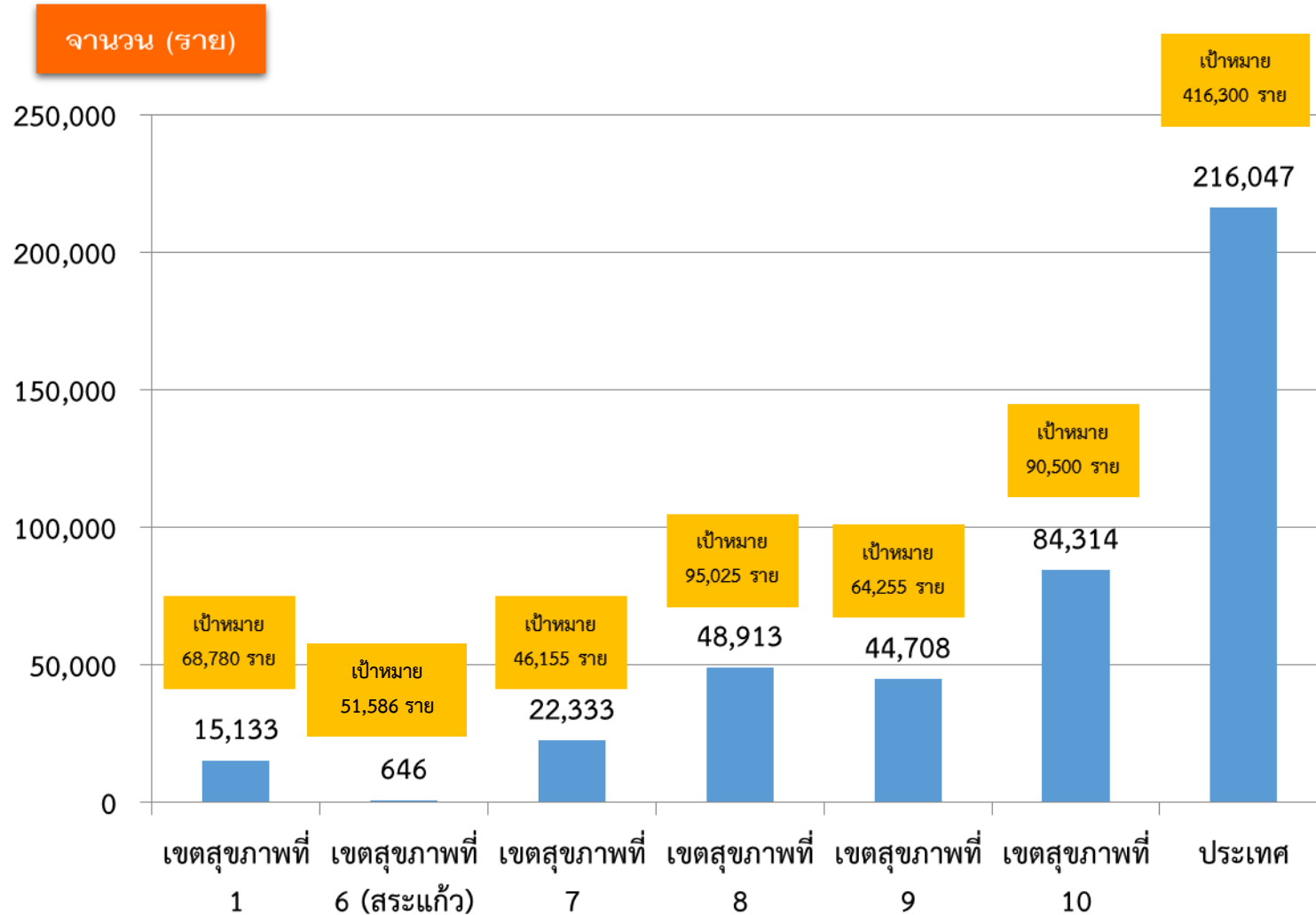
ประชาชนกลุ่มเสี่ยงอายุ 40 ปีขึ้นไปได้รับการตรวจ
คัดกรองมะเร็งท่อน้ำดีด้วยอัลตราซาวด์
ร้อยละ 100

ผลการดำเนินงาน ปี 2559 – 2561

เขตสุขภาพที่ 8

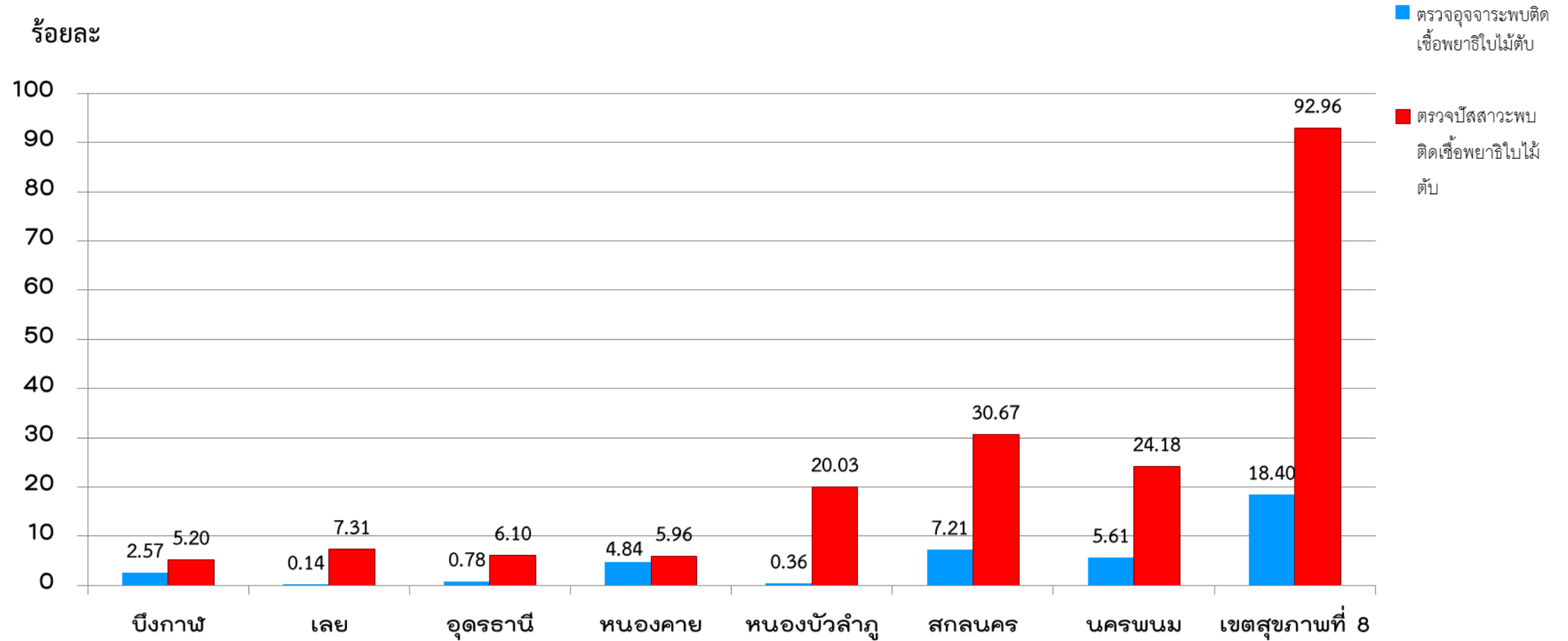
การตรวจจุลจากระบาดพยาธิใบไม้ตับ (OV) ในประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป ปี 2561

ที่มา : จากฐานข้อมูล Isan Cohort

สรุปผลการตรวจคัดกรองพยาธิใบไม้ตับหลังรับประทานยา 1 ปี

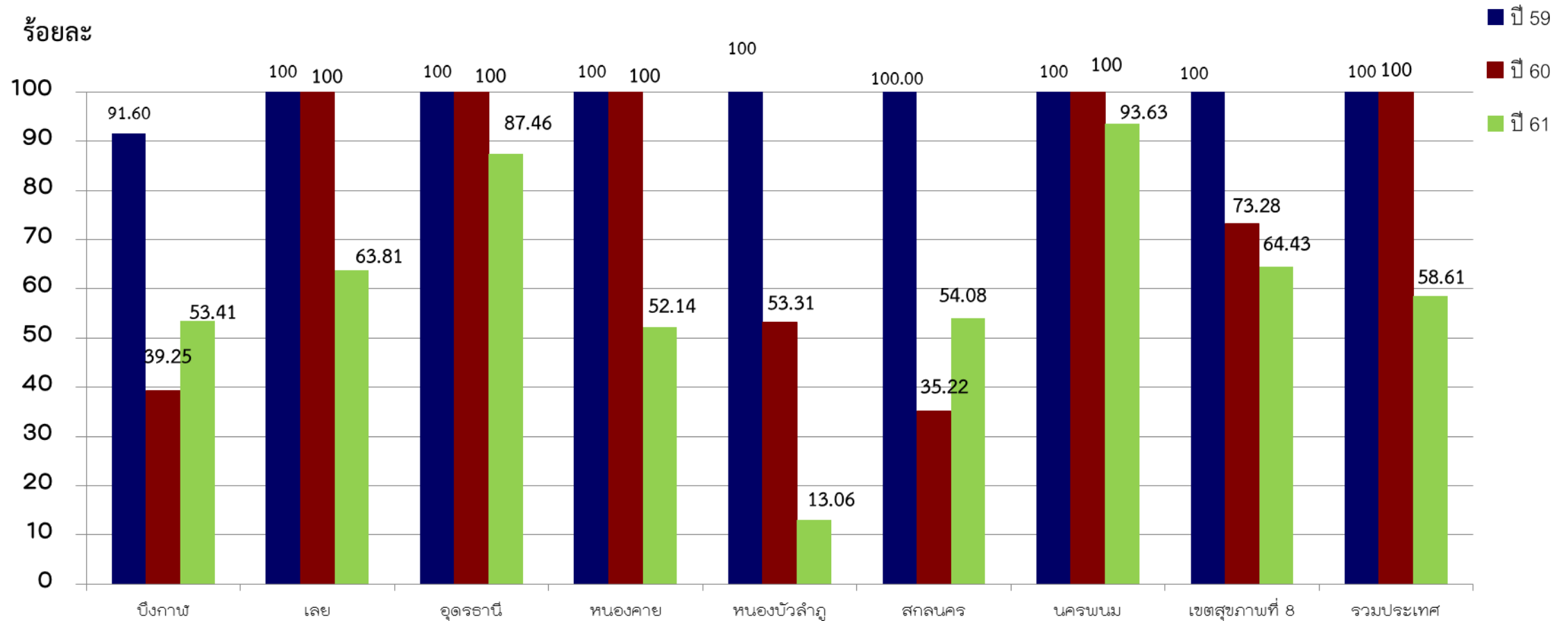
เขตสุขภาพที่ 8 ปีงบประมาณ 2561

ที่มา : จากการดำเนินงานในห้องปฏิบัติการ CASCAP-OV-01

ร้อยละการตรวจสุขภาพพยาธิใบไม้ตับในประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป

เขตสุขภาพที่ 8 ปีงบประมาณ 2559-2561

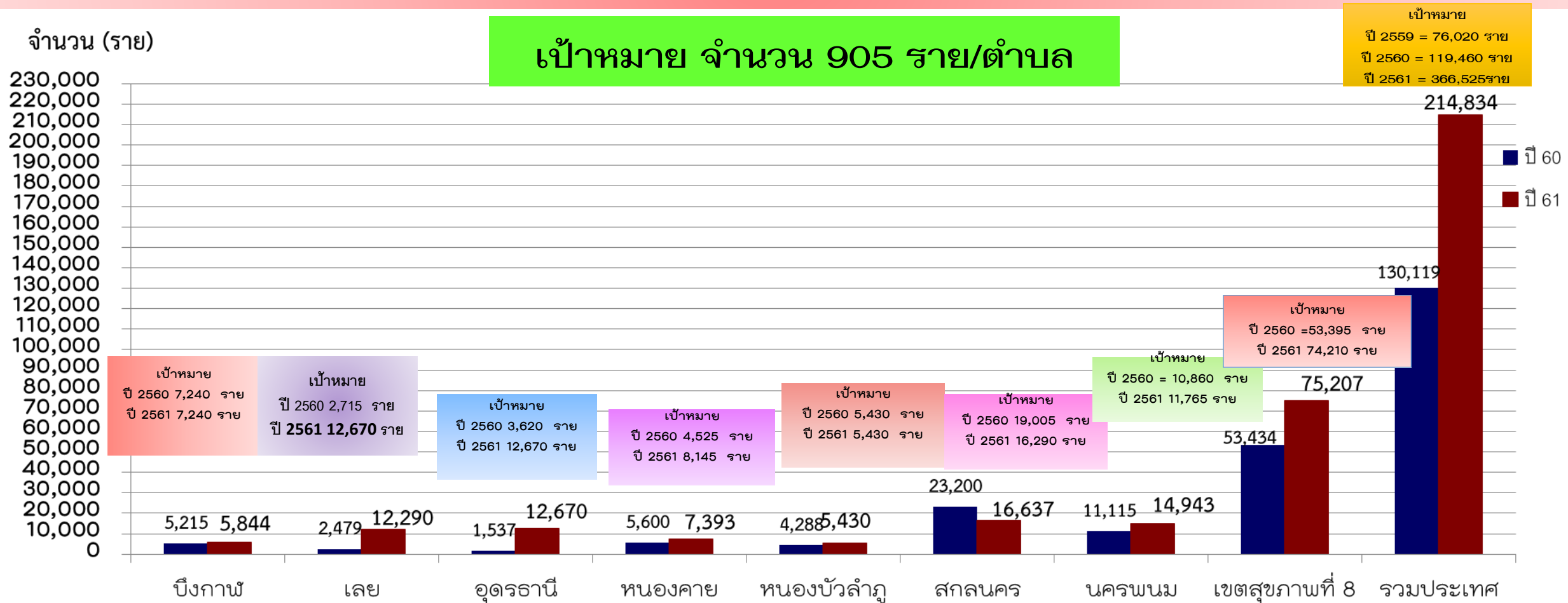

ที่มา : จากฐานข้อมูล Isan Cohort

เป้าหมาย จำนวน 905 ราย/ตำบล

การตรวจอุจจาระหาพยาธิใบไม้ตับในประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป

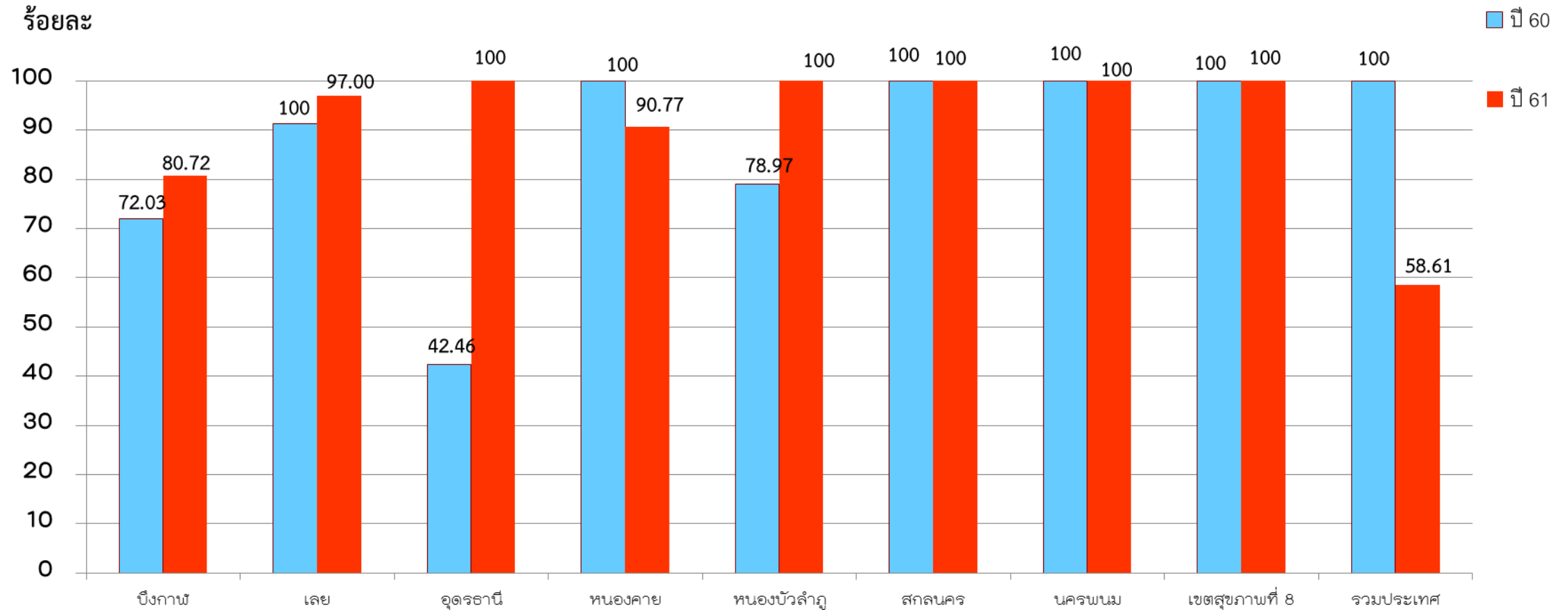
เขตสุขภาพที่ 8 ปีงบประมาณ 2560-2561

ที่มา : จาก สสจ. 7 จังหวัด

ร้อยละการตรวจคุณภาพยาใบไม้ดับในประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป

เขตสุขภาพที่ 8 ปีงบประมาณ 2559-2561

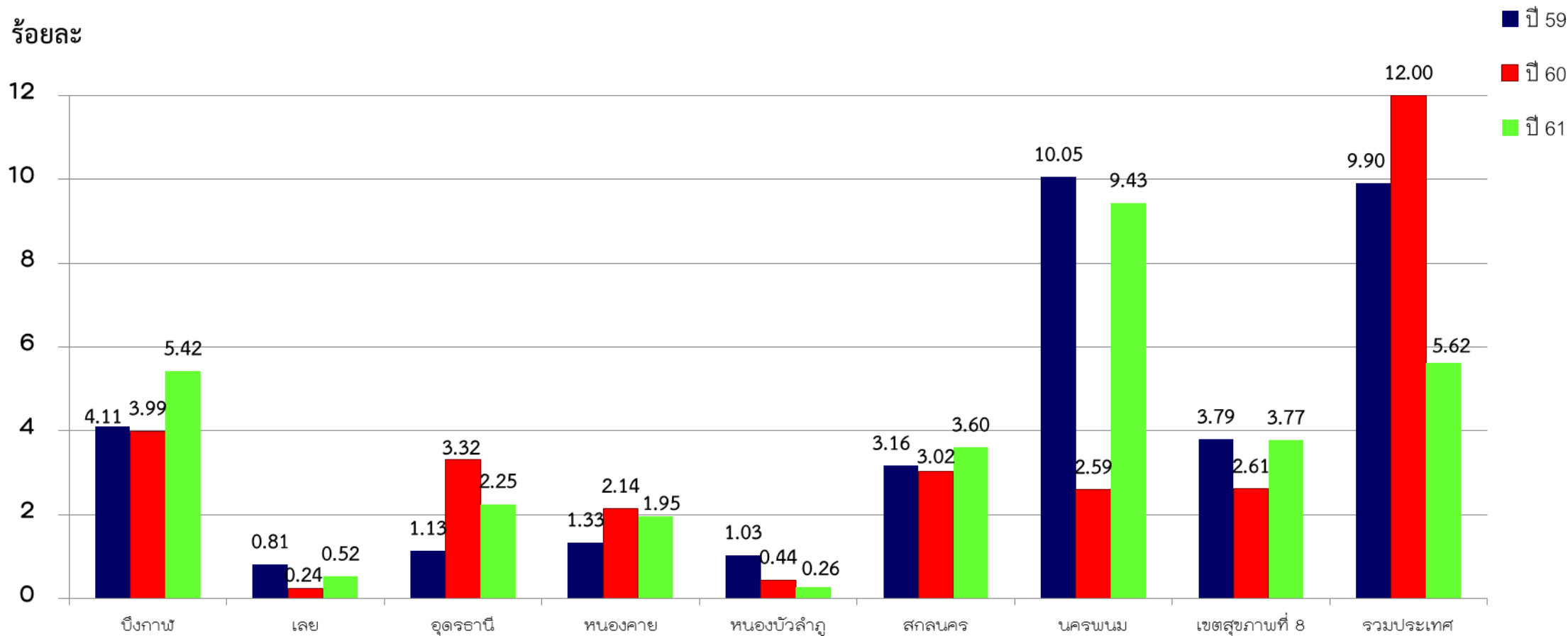

ที่มา : จาก สสจ. 7 จังหวัด

เป้าหมาย จำนวน 905 ราย/ตำบล

ร้อยละการตรวจออกจากระแล้งพบพยาธิใบไม้ตับ (OV)

เขตสุขภาพที่ 8 ปีงบประมาณ 2559-2561

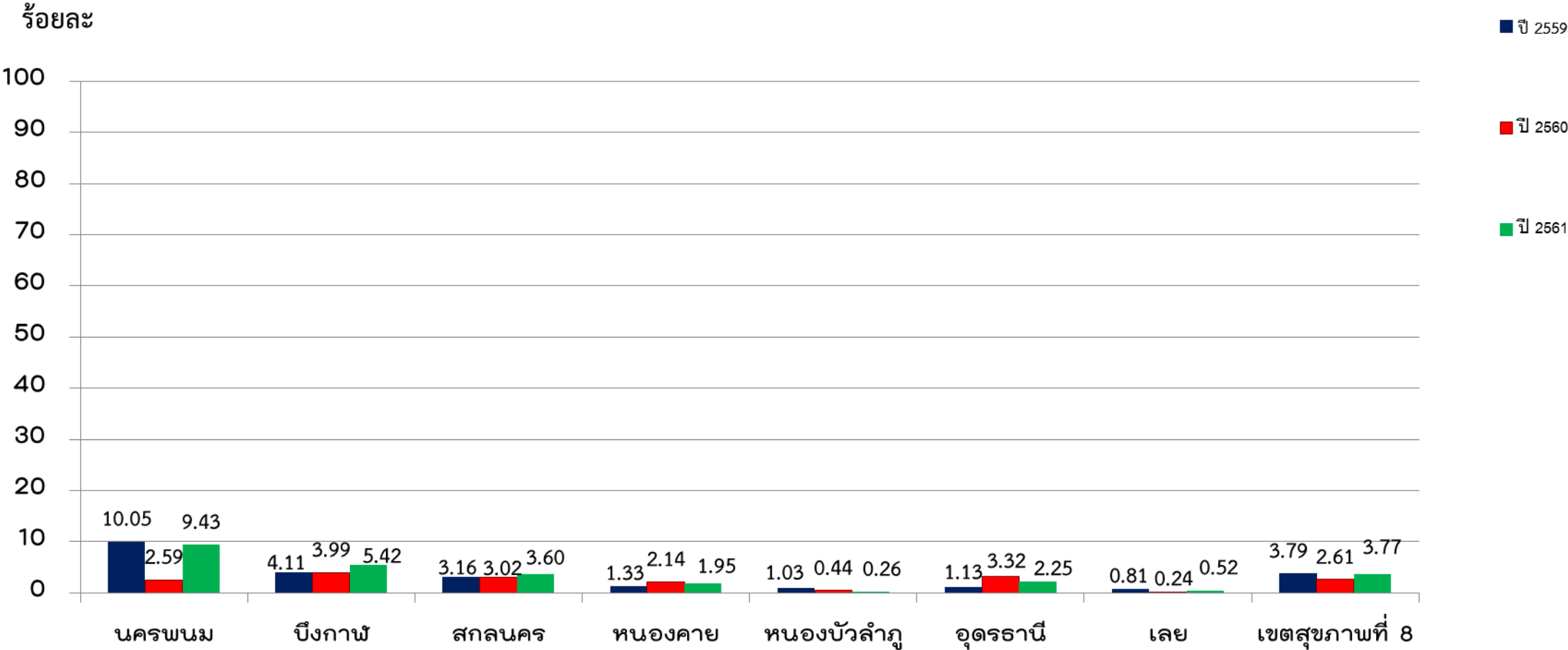

ที่มา : ข้อมูล ปี 2559 จากฐานข้อมูล Isan Cohort และข้อมูล ปี 2560 – ปี 2561 จาก สสจ.7 จังหวัด

เป้าหมาย จำนวน 905 ราย/ตำบล

ตรวจคัดกรองพยาธิใบไม้ตับโดยการตรวจอุจจาระและพบผู้ติดเชื้อพยาธิใบไม้ตับ (OV)

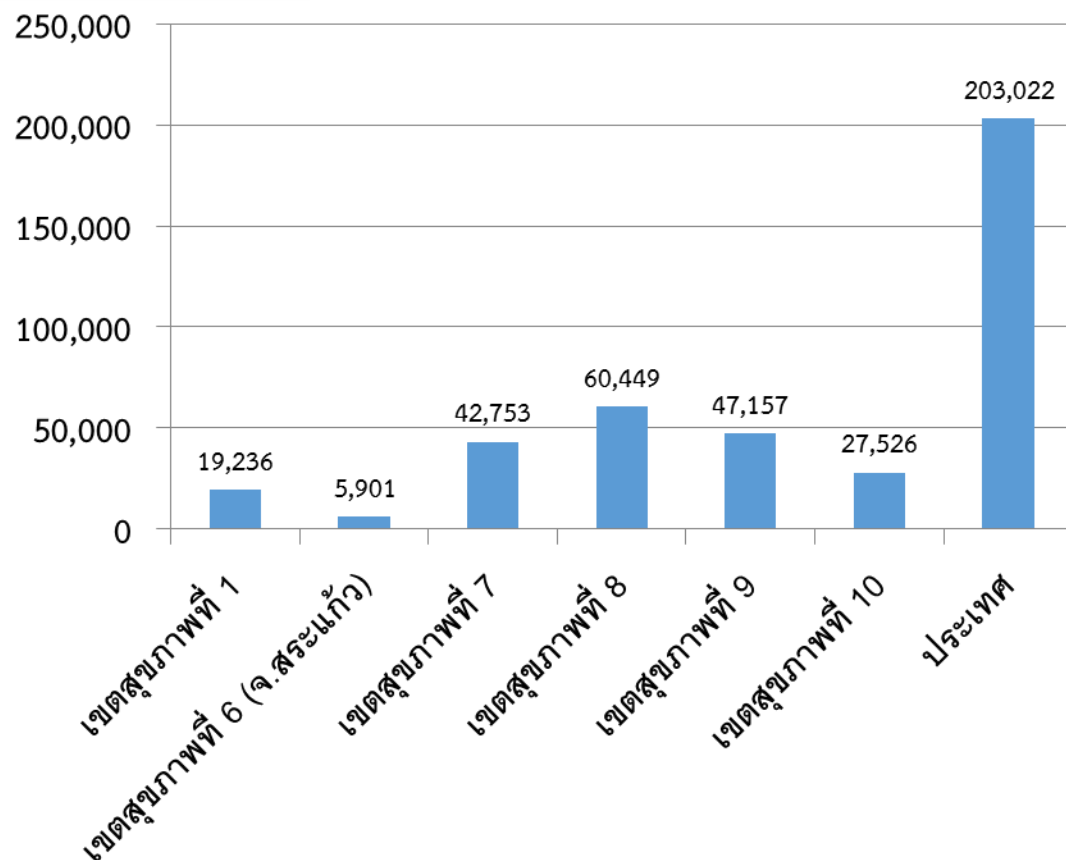
เขตสุขภาพที่ 8 ปีงบประมาณ 2559-2561

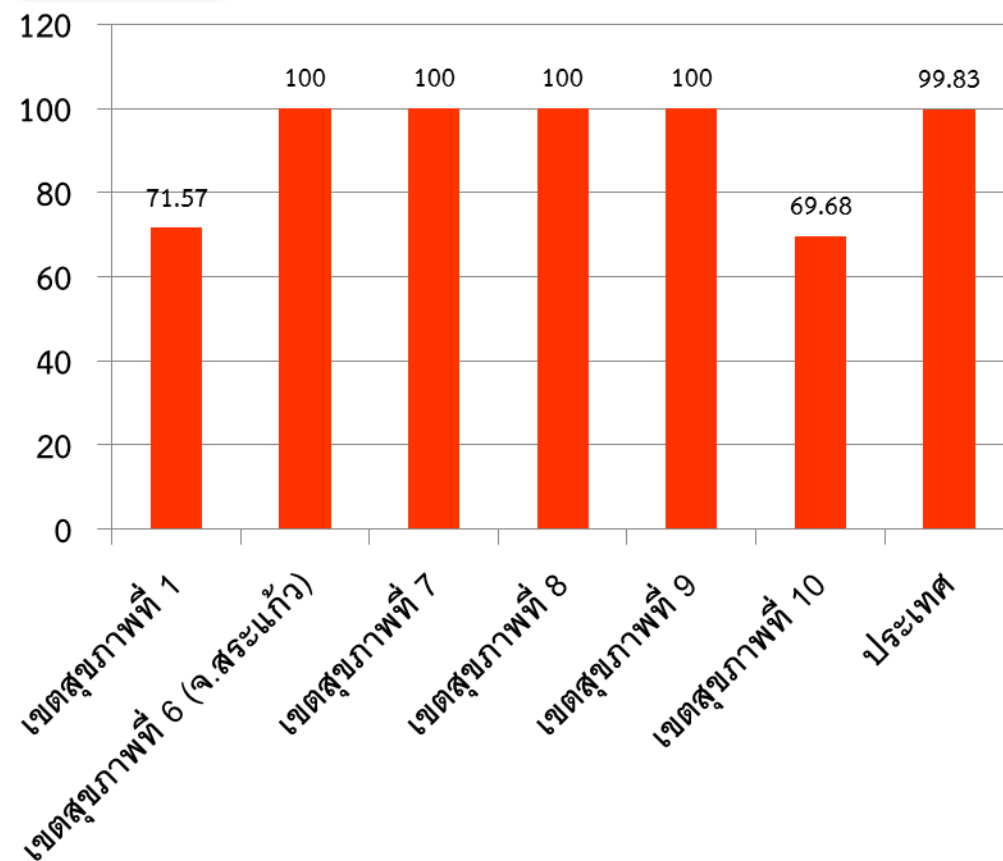
ที่มา : จากการดำเนินงานในห้องปฏิบัติการ CASCAP-OV-01

การตรวจคัดกรองมะเร็งท่อน้ำดีในประชากรอายุ 40 ปีขึ้นไป ด้วยเครื่องอัลตราซาวด์ ปี 2561

จำนวน (ราย)

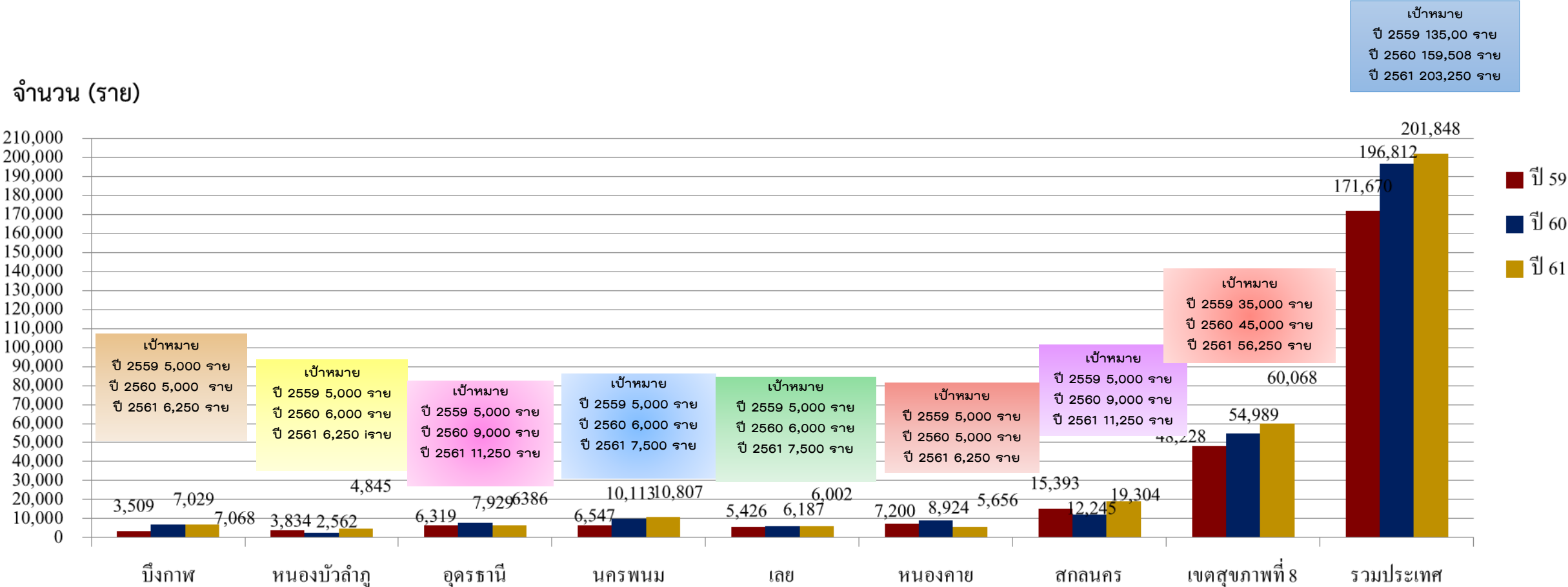
ร้อยละ

การตรวจคัดกรองมะเร็งท่อน้ำดีในประชากรอายุ 40 ปีขึ้นไปด้วยเครื่องอัลตราซาวด์

เขตสุขภาพที่ 8 ปีงบประมาณ 2559-2561

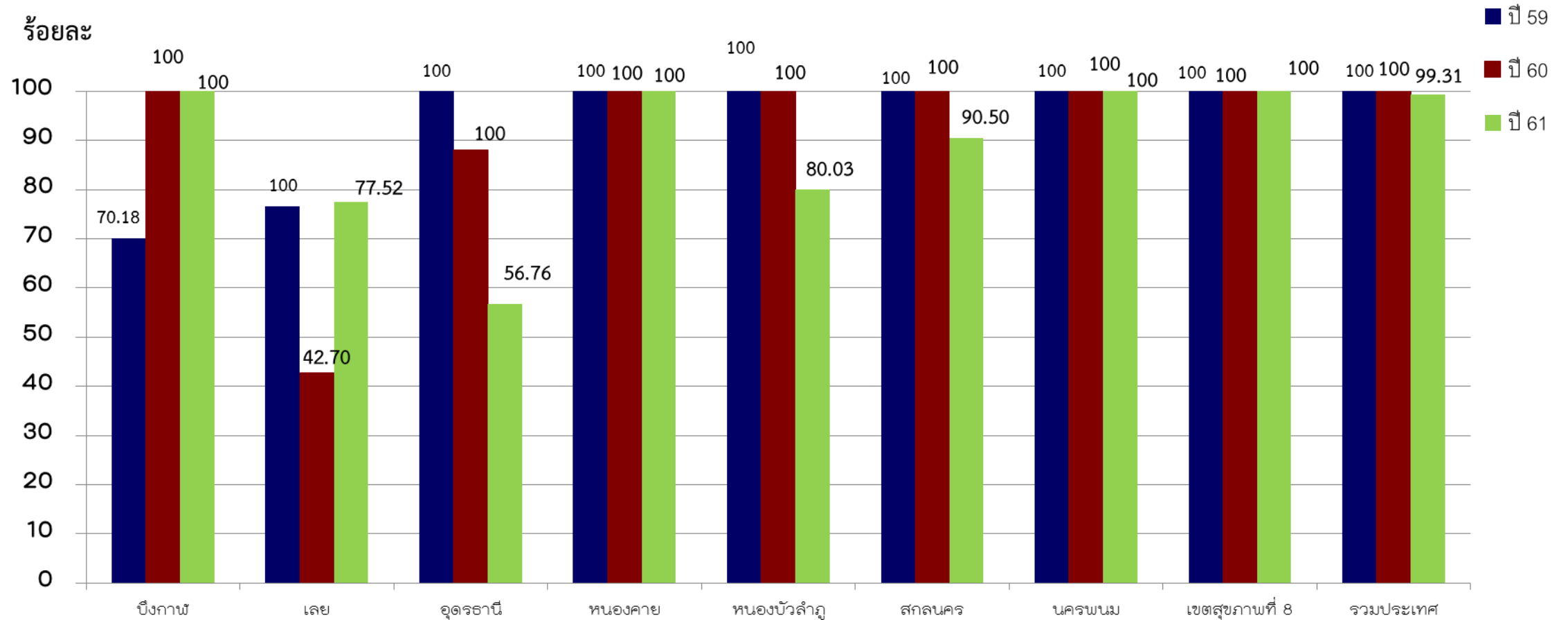
จำนวน (ราย)

ที่มา : จากฐานข้อมูล Isan Cohort

ร้อยละการตรวจคัดกรองมะเร็งเรื้อรังที่น้ำดีในประชากรอายุ 40 ปีขึ้นไปด้วยเครื่องอัลตราซาวด์

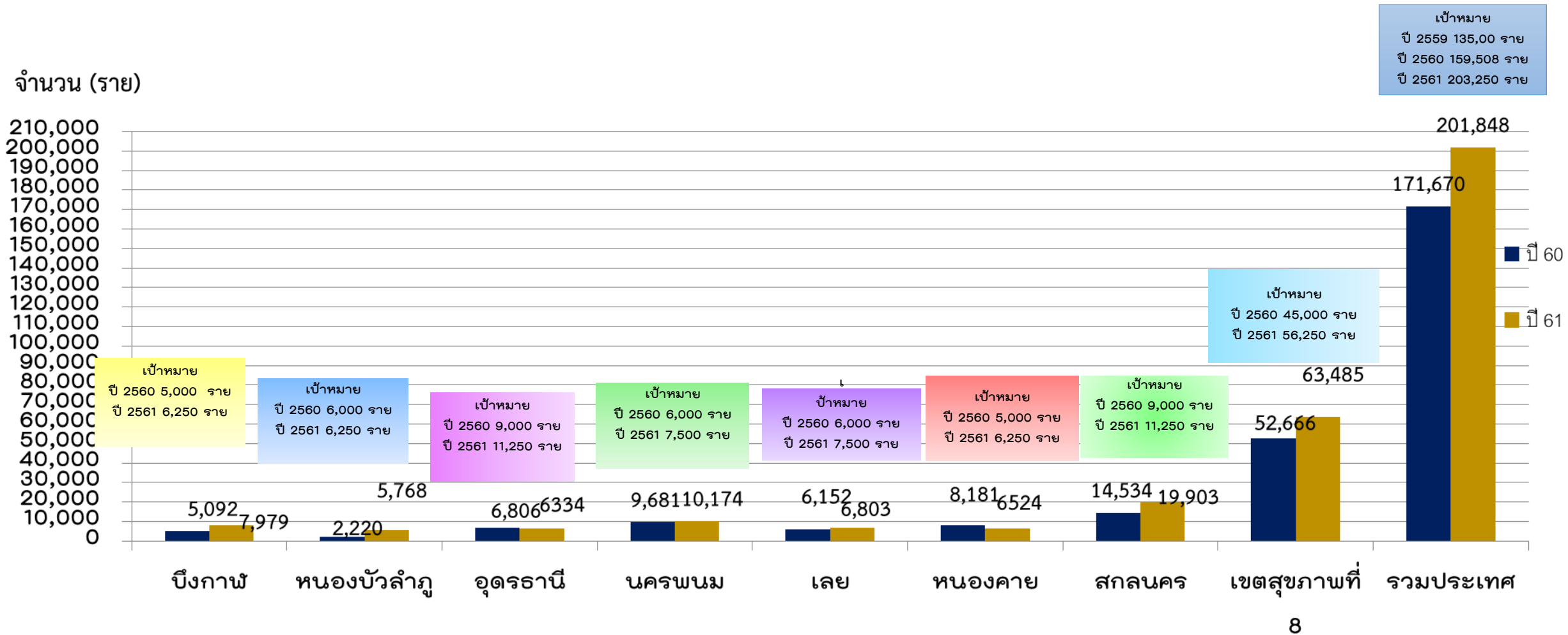
เขตสุขภาพที่ 8 ปีงบประมาณ 2559-2561

ที่มา : จากฐานข้อมูล Isan Cohort

การตรวจคัดกรองมะเร็งท่อน้ำดีในประชากรอายุ 40 ปีขึ้นไปด้วยเครื่องอัลตราซาวด์

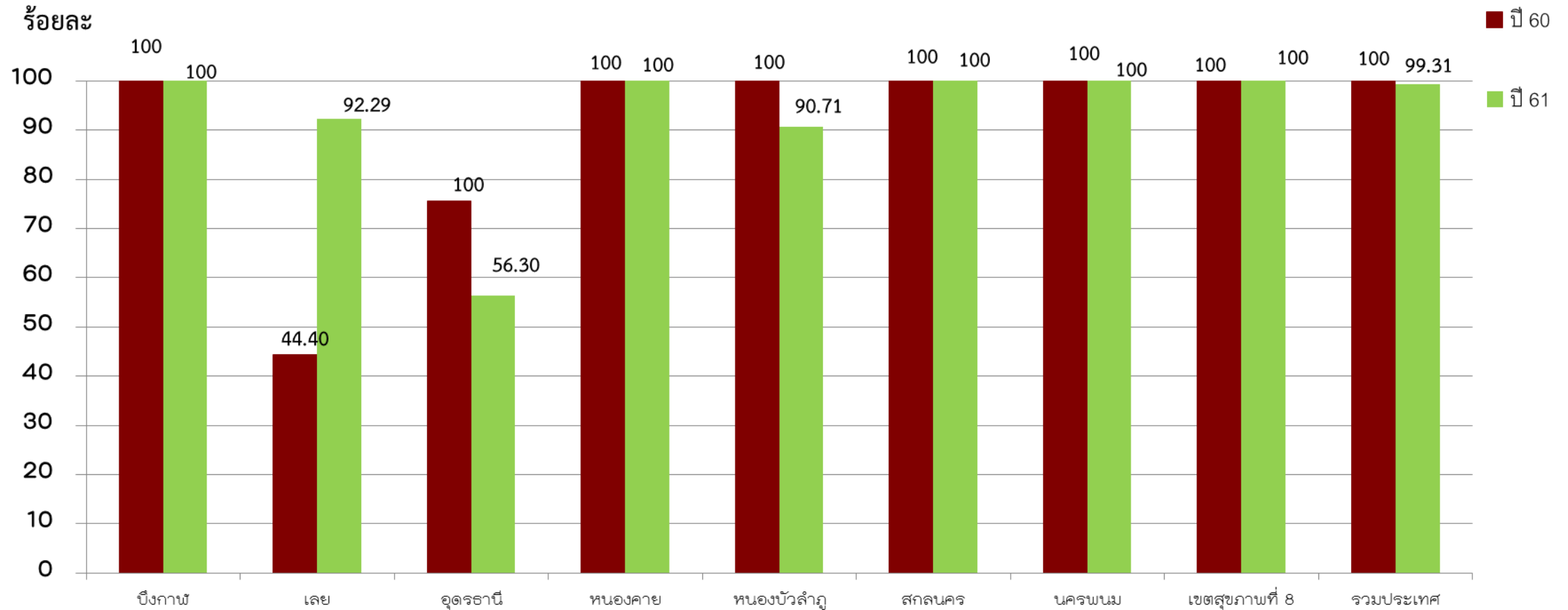
เขตสุขภาพที่ 8 ปีงบประมาณ 2560-2561

ที่มา : จาก สสจ. 7 จังหวัด

ร้อยละการตรวจคัดกรองมะเร็งเรื้อรังท่อน้ำดีในประชากรอายุ40ปีขึ้นไปด้วยเครื่องอัลตราซาวด์

เขตสุขภาพที่ 8 ปีงบประมาณ 2559-2561

ที่มา : สสจ.7 จังหวัด

สรุปการดำเนินงานเขต 8 ปีงบประมาณ 2561

	เป้าหมาย	Isan cohort	สสจ/พื้นที่
Fecal exam	74,210 ราย	47,815 ราย (64.43%)	75,207 ราย (100%)
Ultrasound	56,250 ราย	60,068 ราย (100%)	63,485 ราย (100%)

การรักษามะเร็งท่อน้ำดีด้วยการผ่าตัด

เขตสุขภาพที่ 8 ปีงบประมาณ 2560-2561

ปีงบประมาณ 2560					
ชื่อโรงพยาบาล	ลงทะเบียนเพื่อ วินิจฉัยรักษา	รักษารวม CCA	รวมผ่าตัด	ผ่าตัดให้หายขาด	ผ่าตัดเพื่อประคับประคอง
	จำนวน (ราย)	จำนวน (ราย)	จำนวน (ราย)	จำนวน (ราย)	จำนวน (ราย)
โรงพยาบาลอุดรธานี	627	456	56	49	7
โรงพยาบาลสกลนคร	516	488	35	28	7
โรงพยาบาลมะเร็งอุดรธานี	123	115	7	3	4
รวมเขตสุขภาพที่ 8	1,266	1,059	98	80	18
ปีงบประมาณ 2561					
ชื่อโรงพยาบาล	ลงทะเบียน เพื่อวินิจฉัย รักษา	รักษารวม CCA	รวมผ่าตัด	ผ่าตัดให้หายขาด	ผ่าตัดเพื่อประคับประคอง
	จำนวน (ราย)	จำนวน (ราย)	จำนวน (ราย)	จำนวน (ราย)	จำนวน (ราย)
โรงพยาบาลอุดรธานี	437	359	20	20	0
โรงพยาบาลสกลนคร	585	552	51	39	12
โรงพยาบาลมะเร็งอุดรธานี	111	92	0	0	0
รวมเขตสุขภาพที่ 8	1,133	1,003	71	59	12

ตำบลต้นแบบสร้างสุขภาพดีวิถีไทย เพื่อแก้ไขปัญหาโรคพยาธิใบไม้ตับ และมะเร็งท่อน้ำดี ประจำปีงบประมาณ 2560 - 2561

ปี 2560 ตำบลต้นแบบสร้างสุขภาพดีวิถีไทย เพื่อแก้ไขปัญหาโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี คือ
ตำบลสร้างค้อ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดสุรินทร์

ปี 2561 ตำบลต้นแบบสร้างสุขภาพดีวิถีไทย เพื่อแก้ไขปัญหาโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี คือ
ตำบลโพธิ์หมากแข้ง อำเภอบึงโขงหลง จังหวัดบึงกาฬ

ปัญหาอุปสรรค/GAP :

การบริหารจัดการด้าน

สุขาภิบาล จัดการสิ่งแวดล้อม

และสิ่งปฏิกูล ยังไม่ครอบคลุม

ในพื้นที่เป้าหมาย

แผนที่จะดำเนินการต่อไปในปี 2562

1. การตรวจอุจจาระหาพยาธิใบไม้ตับ (คาราวาน)
2. การตรวจคัดกรองมะเร็งท่อน้ำดีด้วยเครื่องอัลตราซาวด์ (คาราวาน)
3. การผ่าตัดมะเร็งท่อน้ำดี/ตับ
4. การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนเรื่องโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี แบบ (e-Book) และหน่วยการจัดประสบการณ์
5. ดำบลจัดการสุขภาพในการเฝ้าระวังป้องกันแก้ไขปัญหาโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี
6. การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพของประชาชน
7. ฐานข้อมูล Isan Cohort
8. งบประมาณภาค

การวิเคราะห์แบบ SWOT

แบบฟอร์มการวิเคราะห์ SWOT

จุดแข็ง (Strengths)

- มีการบูรณาการงานร่วมกับหน่วยงานอื่น เช่น กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงอื่นๆ
- สถาบันทางการศึกษานำหลักสูตรการเรียนการสอนโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีไปใช้จริง
- การขับเคลื่อนงานใช้การมีส่วนร่วมของชุมชนและสังคม
- มีการกำหนดยุทธศาสตร์ทหรรษาแก้ปัญหาระบาดพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีที่ชัดเจน
- มีระบบการจัดเก็บข้อมูล ในฐานข้อมูล (Seg Cohort)

จุดอ่อน (Weaknesses)

- ประชาชนขาดความตระหนักในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการบริโภคปลาน้ำจืดเกิดขบวนการแบบสุกๆดิบๆ หรือดิบ
- ขาดแคลนบุคลากรที่ให้บริการรักษาโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีโดยการผ่าตัด
- การบังคับใช้กฎหมายหรือข้อกำหนดในการกำจัดสิ่งปฏิกูลยังไม่บังคับใช้ไม่ทั่วถึง
- เครือข่ายผู้ดูแลยังไม่เพียงพอต่อการให้บริการผู้ป่วย
- ขาดระบบการติดตามผู้ป่วยโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีหลังเข้ารับการรักษา

โอกาส (Opportunities)

- มหาวิทยาลัยขอนแก่นออกสำรวจแหล่งน้ำในพื้นที่ เพื่อสำรวจปลาและหอยใต้ที่ติดเชื้อพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี
- กระทรวงศึกษาธิการนำหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีไปใช้ในสถานศึกษา
- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกข้อกำหนดหรือเทศบัญญัติทางสาธารณสุขหรือข้อกำหนดทางสังคมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน
- การนำความรู้การประคับประคองด้วยแพทย์แผนไทยตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน ตำบล อภิเษก และภาคส่วนต่างๆ ในการดูแลสุขภาพผู้ป่วยมะเร็งท่อน้ำดีในทุกระยะ
- กระทรวงสาธารณสุขสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี

ภัยคุกคาม (Threats)

- ประชาชนขาดความรู้ในการเก็บของจากแหล่งธรรมชาติ ทำให้เหลือทิ้งได้หลากหลาย
- การปล่อยสิ่งปฏิกูลลงในแหล่งน้ำ ทำให้เกิดการแพร่กระจายของเชื้อพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ขยายเป็นวงกว้าง
- ประชาชนไม่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการบริโภคปลาน้ำจืดเกิดขบวนการแบบสุกๆดิบๆหรือดิบ
- เทศบัญญัติและข้อตกลงในการกำจัดสิ่งปฏิกูลไม่ได้นำไปใช้อย่างจริงจัง
- ประชาชนที่ป่วยด้วยมะเร็งท่อน้ำดีมีจำนวนมากขึ้น

แบบฟอร์ม Tows Matrix การจัดทำแผนยุทธศาสตร์

เป้าหมาย ลดการเกิดโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ปัจจัยความสำเร็จ (Key Successes Factor) ปลายทางคือ คนปลอดภัย ห่างไกลจากโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี

ปัจจัยแวดล้อมภายนอก	ปัจจัยแวดล้อมภายใน	จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
	ปัจจัยแวดล้อมภายใน	จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
		- มีการบูรณาการงานร่วมกับหน่วยงานอื่น เช่น กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ ฯลฯ - สถาบันทางการศึกษานำหลักสูตรการเรียนการสอนโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีไปใช้จริง - การขับเคลื่อนงานใช้การมีส่วนร่วมของชุมชนและสังคม - มีการกำหนดยุทธศาสตร์ทหรรษาแก้ปัญหาระบาดพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีที่ชัดเจน - มีระบบการจัดเก็บข้อมูล ในฐานข้อมูล (Seg Cohort)	- ประชาชนขาดความตระหนักในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการบริโภคปลาน้ำจืดเกิดขบวนการแบบสุกๆดิบๆ หรือดิบ - ขาดแคลนบุคลากรที่ให้บริการรักษาโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี - การบังคับใช้เทศบัญญัติหรือข้อกำหนดในการกำจัดสิ่งปฏิกูลยังไม่ทั่วถึง - เครือข่ายผู้ดูแลยังไม่เพียงพอต่อการให้บริการผู้ป่วย - ขาดระบบการติดตามผู้ป่วยโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีหลังเข้ารับการรักษา
	โอกาส (O)	- มหาวิทยาลัยขอนแก่นออกสำรวจแหล่งน้ำในพื้นที่ เพื่อสำรวจปลาและหอยใต้ที่ติดเชื้อพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี - กระทรวงศึกษาธิการนำหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีไปใช้ในสถานศึกษา - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกข้อกำหนดหรือเทศบัญญัติทางสาธารณสุขหรือข้อกำหนดทางสังคมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน - การนำความรู้การประคับประคองด้วยแพทย์แผนไทยตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน ตำบล อำเภอ จังหวัด และภาค	- ยุทธศาสตร์เชิงรุก (SO) - มีการตรวจคัดกรองโดยการตรวจหาพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีในประชาชน อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป - มีการตรวจคัดกรองโดยผู้ดูแลรายบ้าน อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป - มีการผ่าตัดเพื่อรักษาโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ณ โรงพยาบาลอุดรธานีและโรงพยาบาลศูนย์สกลนคร - มีงบประมาณสนับสนุนจากกระทรวงสาธารณสุขเพื่อนำมาใช้ในการดำเนินงานโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี - มีการนำหลักสูตรการเรียนการสอนโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) ไปใช้ในสถานศึกษา
	อุปสรรค (T)	- ประชาชนไม่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการบริโภคปลาน้ำจืดเกิดขบวนการแบบสุกๆดิบๆหรือดิบ - ประชาชนไม่มีความสำคัญของการกำจัดสิ่งปฏิกูล - การกำจัดของเสียจากโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีทำได้ยาก - การรับรู้ข่าวสารของแพทย์กลุ่มเป้าหมายแตกต่างกัน - ประชาชนขาดความตระหนักถึงความรุนแรงของโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี	- ยุทธศาสตร์เชิงพัฒนา (WO) - มีการอบรมพยาบาลผู้ดูแลรายบ้าน (Nurse Sonographer) เพิ่มมากขึ้น - มีเครื่องมือและอุปกรณ์ในการตรวจคัดกรองโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีเพื่อทดสอบการปฏิบัติงาน - เพิ่มงบประมาณในการปฏิบัติงานให้กับพื้นที่เสี่ยง - จัดเวทีเพื่อจัดประชุมให้กำลังใจพื้นที่ที่พบการติดเชื้อพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี - ส่งเสริมให้มีการผลิตและพัฒนาบุคลากรให้มีความชำนาญในการรักษาโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี

ส่วนต่างๆ ในการดูแลสุขภาพผู้ป่วยมะเร็งท่อน้ำดีในทุกระยะ		
๕. กระทรวงสาธารณสุขสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี		
อุปสรรค (T)	ยุทธศาสตร์เชิงรุก (SO)	ยุทธศาสตร์เชิงพัฒนา (WO)
- ประชาชนไม่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการบริโภคปลาน้ำจืดเกิดขบวนการแบบสุกๆดิบๆหรือดิบ - ประชาชนไม่มีความสำคัญของการกำจัดสิ่งปฏิกูล - การกำจัดของเสียจากโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีทำได้ยาก - การรับรู้ข่าวสารของแพทย์กลุ่มเป้าหมายแตกต่างกัน - ประชาชนขาดความตระหนักถึงความรุนแรงของโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี	- จัดอบรมเพิ่มเพื่อให้ความรู้และความชำนาญในการตรวจคัดกรองโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี - สนับสนุนสื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้ - พัฒนาระบบฐานข้อมูลรายบุคคลเพื่อติดตามผลด้านสุขภาพของผู้ที่ได้รับการคัดกรองโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี - เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ข้อมูลโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีหลากหลายทาง เช่น วิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น - จัดเวทีเชิงรุกของศปค.รณรงค์ส่วนท้องถิ่นให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย	- มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการดำเนินงานของพื้นที่เสี่ยงที่พบการลดลงของผู้ติดเชื้อพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี - สร้างนวัตกรรมในการป้องกันควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี - พัฒนาระบบเฝ้าระวังและดูแลภาวะแทรกซ้อนในกลุ่มผู้ป่วยมะเร็งท่อน้ำดี - จัดทำรางวัลให้กับครอบครัวที่ตรวจไม่พบโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี - พัฒนาและขยายเครือข่ายบริการลดความเสี่ยงโรค ให้เป็นชุมชนปลอดพยาธิใบไม้ตับ

House Model โรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี

หน่วยงานหลัก:

หน่วยงานร่วม:

แผนงาน การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนไทยทุกกลุ่มวัย (ด้านสุขภาพ)

Excellence

แผนงานที่ 1

กระทรวงสาธารณสุข
Ministry of Public Health

เป้าหมาย/ ตัวชี้วัด	อัตราตายจากโรคมะเร็งตับ ลดลงร้อยละ 50 จากปีที่ผ่านมา			
สถานการณ์/ ข้อมูล พื้นฐาน	ปีงบประมาณ 2561 จำนวน 82 ตำบล ประชาชน อายุ 15 ปีขึ้นไปที่ได้รับการตรวจ อูจจาระด้วยวิธี modified kato's katz เป้าหมายเขตสุขภาพที่ 8 จำนวน 74,210 ราย ตรวจอูจจาระทั้งหมด จำนวน 75,207 ราย ร้อยละ 100 จังหวัดที่ตรวจ อูจจาระครบ 100 % คือ จังหวัดนครพนม ,สกลนคร,หนองบัวลำภู,อุดรธานี ตรวจอูจจาระแล้วพบพยาธิใบไม้ตับ (OV) ทั้งหมด จำนวน 2,832 ราย ร้อยละ 3.8 สูงสุดที่ จังหวัดนครพนม ร้อยละ 9.4,บึงกาฬ ร้อยละ 5.4,และสกลนคร ร้อยละ 3.6 และประชากรอายุ 40 ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจคัดกรองมะเร็งท่อน้ำดี โดยการอัลตราซาวด์ เป้าหมาย จำนวน 56,250 ราย ตรวจอัลตราซาวด์ จำนวน 63,485 ราย ร้อยละ 100 สูงสุดที่ จังหวัดนครพนม,บึงกาฬ,สกลนคร,หนองคาย			
ยุทธศาสตร์/ มาตรการ	Strategy 1. การจัดการสิ่งแวดล้อม Strategy 2. การควบคุมพยาธิใบไม้ตับ : ตรวจค้นหาการติดเชื้อพยาธิเพื่อนำสู่การรักษา Strategy 3. การดูแลต่อเนื่อง			
กิจกรรมหลัก	1. โดยการจัดการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม ลดการปนเปื้อนในแหล่งน้ำ/ห่วงโซ่อาหาร (คนปลอดพยาธิ,ปลาปลอดพยาธิ,สัตว์รังโรคปลอดโรค,สิ่งแวดล้อมปลอดภัย,เด็กรุ่นใหม่ไม่กินปลาดิบ) 2. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีการออกข้อกำหนด ในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ปลาปลอดจากเชื้อพยาธิใบไม้ตับจากแหล่งน้ำในชุมชน 3. มีระบบติดตามประเมินผลการดำเนินงานด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน 4. สร้างตำบลต้นแบบในการแก้ปัญหาโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี 1. การคัดกรองการติดเชื้อพยาธิด้วยการตรวจอูจจาระในประชาชนอายุ15ปีขึ้นไป 2. การตรวจคัดกรองกลุ่มเสี่ยงCCA อายุ40ปีขึ้นไป ด้วยด้วยเครื่องอัลตราซาวด์ 3. การรักษามะเร็งท่อน้ำดีด้วยการผ่าตัด 4. การรักษาโดยการจ่ายยาฆ่าพยาธิ 5. ใช้สื่อการเรียนรู้การสอนโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี (e-Book) 6. การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ 1. ให้การดูแลรักษาแบบประคับประคอง (Palliative Care) ผู้ป่วยโรคมะเร็งท่อน้ำดี ร่วมกับการใช้สมุนไพร และภูมิปัญญาแพทย์แผนไทย 2. ผู้ป่วยได้รับการดูแลแบบองค์รวมในโรงพยาบาล/รพ.สต./บ้าน/วัด (palliative care) 3. พัฒนามาตรฐานระบบความเข้มแข็งของการจัดการด้านการดูแลรักษาโรค โดยผสมผสานภูมิปัญญาแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และการแพทย์แผนปัจจุบัน			
ระดับความสำเร็จ	อัตราตายจากโรคมะเร็งตับ ลดลงร้อยละ 50	การคัดกรองการติดเชื้อพยาธิด้วยการตรวจอูจจาระในประชาชนอายุ15ปีขึ้นไป ร้อยละ 100	การตรวจคัดกรองกลุ่มเสี่ยง CCA อายุ 40 ปีขึ้นไป ด้วยด้วยเครื่องอัลตราซาวด์ ร้อยละ 100	การรักษามะเร็งท่อน้ำดีด้วยการผ่าตัด จำนวน 2 แห่ง คือ โรงพยาบาลอุดรธานี และโรงพยาบาลศูนย์สกลนคร

KPI Template โรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี

ตัวชี้วัด โรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี เขตสุขภาพที่ ๘ ปีงบประมาณ ๒๕๖๒

๑. ตัวชี้วัด	ร้อยละของตำบลจัดการสุขภาพในการเฝ้าระวัง ป้องกันการแก้ไขปัญหาระบาดพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี				
๒. คำนิยาม	ตำบลจัดการสุขภาพในการเฝ้าระวัง ป้องกันแก้ไขปัญหาระบาดพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี มาตรการที่ ๑ การสร้างเสริมสุขภาพ หมายถึง ตำบลที่มีการดำเนินการออกและบังคับใช้ข้อบังคับ เพื่อบำบัด/หรือมาตรการทางสังคม ในการจัดการสิ่งแวดล้อม สิ่งปลูกสร้าง เพื่อลดการแพร่กระจายในสิ่งแวดล้อม คน ปลา สุนัข ตำบลที่มีการสนับสนุนให้จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีในโรงเรียนโดยบูรณาการกับหลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ มาตรการที่ ๒ การควบคุมป้องกัน หมายถึง มีกิจกรรมคัดกรองพยาธิใบไม้ตับ ในประชาชนอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป โดยการตรวจอุจจาระ รักษา และดำเนินการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพที่ดีขึ้น มาตรการที่ ๓ การรักษายาบาล หมายถึง มีการคัดกรองมะเร็งท่อน้ำดีในประชาชนอายุ ๔๐ ปี ขึ้นไปด้วยวิธีอัลตราซาวด์ หากสงสัยมะเร็งท่อน้ำดี ดำเนินการส่งต่อเพื่อการรักษา ตรวจ CT หรือ MRI ต่อไป มาตรการที่ ๔ การดูแลรักษา หมายถึง การผ่าตัดหรือรักษาแบบประคับประคองผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยมะเร็งท่อน้ำดี และให้การดูแล Palliative care ในผู้ป่วยระยะสุดท้าย มาตรการที่ ๕ การสื่อสารสาธารณะ หมายถึง ตำบลที่มีการดำเนินงานจัดกิจกรรมรณรงค์ และสร้างกระแสสังคมในการลด เลิก การบริโภคปลาดิบ				
๓. เป้าหมายการดำเนินงาน	ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ผลการดำเนินงาน		
			รอบ ๓ เดือน	รอบ ๖ เดือน	รอบ ๙ เดือน
					รอบ ๑๒ เดือน
	ร้อยละของตำบลจัดการสุขภาพในการเฝ้าระวัง ป้องกันแก้ไขปัญหาระบาดพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี	ร้อยละ	๓๐	๖๐	๘๐
					๑๐๐
หมายเหตุ : การรายงานผลการดำเนินงานเป็นการรายงานแบบสะสม รอบ ๓ ๖ ๙ และ ๑๒ เดือน					

๔. เงื่อนไขของตัวชี้วัด

๓. ความสำเร็จของการดำเนินงานตามคำเป้าหมาย ตัวชี้วัด "ร้อยละของตำบลจัดการสุขภาพในการเฝ้าระวัง ป้องกันแก้ไขปัญหาระบาดพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี" ต้องมีการดำเนินการครบทั้ง ๕ มาตรการ รายงานตรงต่อตนเอง

การดำเนินงานตามมาตรการ	ไตรมาส			
	๑	๒	๓	๔
มาตรการที่ ๑ การสร้างเสริมสุขภาพ	✓	✓	✓	✓
มาตรการที่ ๒ การควบคุมป้องกัน	✓	✓	✓	✓
มาตรการที่ ๓ การรักษายาบาล	✓	✓	✓	✓
มาตรการที่ ๔ การดูแลรักษา	✓	✓	✓	✓
มาตรการที่ ๕ การสื่อสารสาธารณะ	✓	✓	✓	✓

๒. การวัดผลสำเร็จการดำเนินงานไตรมาสที่ ๔ ต้องดำเนินการครบทั้ง ๕ มาตรการ และมีผลการดำเนินงานตามกิจกรรมสำคัญดังนี้

๒.๑ ประชาชนอายุ ๑๕ ปีขึ้นไปได้รับการคัดกรองโดยการตรวจอุจจาระ และได้รักษาปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ร้อยละ ๘๐

๒.๒ ประชาชนอายุ ๔๐ ปีขึ้นไปได้รับการคัดกรองโดยการตรวจด้วยวิธีอัลตราซาวด์ ร้อยละ ๘๐

๒.๓ ร้อยละผู้ป่วยมะเร็งท่อน้ำดีที่ได้รับการผ่าตัด ร้อยละ ๘๐

๕. ประชากรพื้นที่เป้าหมาย

ประชากรพื้นที่เป้าหมาย ได้แก่ ประชาชนในพื้นที่ ๒๙ จังหวัดที่เสี่ยงสูง ๖๓๓ ตำบล (เก่า ๒๓๖+ใหม่ ๓๙๗) ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๒๐ จังหวัด ภาคเหนือ ๘ จังหวัด ภาคตะวันออก ๓ จังหวัด (เขตพื้นที่สุขภาพที่ ๓, ๖, ๗, ๘, ๙, ๑๐)

๖. สูตรคำนวณตัวชี้วัด

สูตรคำนวณตัวชี้วัด = (A/B) x ๑๐๐

โดย A = ตำบลจัดการสุขภาพที่ดำเนินงานครบ ๕ มาตรการ

B = ตำบลเป้าหมาย

๗. เกณฑ์การให้คะแนน

ให้คะแนนตามร้อยละผลการดำเนินงานของตำบลจัดการสุขภาพในการป้องกันเฝ้าระวังการแก้ไขปัญหาระบาดพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี

ไตรมาส	ค่าคะแนน					ค่าคะแนนที่ได้
	๑	๒	๓	๔	๕	
๑	ร้อยละ ๒	ร้อยละ ๔	ร้อยละ ๖	ร้อยละ ๘	ร้อยละ ๑๐	
๒	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๖๐	
๓	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๘๐	
๔	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๕	ร้อยละ ๙๐	ร้อยละ ๙๕	ร้อยละ ๑๐๐	

๘. รายละเอียดข้อมูล

Baseline	หน่วยวัด	ผลการดำเนินงานในรอบปีงบประมาณ พ.ศ.

พื้นฐาน	ไตรมาส	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
	-	ร้อยละ	-	-
หมายเหตุ : เริ่มดำเนินการอย่างเป็นระบบในปีงบประมาณ ๒๕๖๐				
๙. วิธีการเก็บข้อมูล	๑. เก็บข้อมูลจากฐานข้อมูล Isao-Cohort ๒. เก็บข้อมูลจากตำบลเป้าหมาย			
๑๐. ความถี่ในการติดตามผล	รายไตรมาส			
๑๑. ระยะเวลาประเมินผล	ปีละ ๔ ครั้ง			
๑๒. แหล่งข้อมูล	๗ จังหวัด ในเขตสุขภาพที่ ๘			
๑๓. ผู้ให้ข้อมูลทางวิชาการ/ผู้ประสานงานตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบงานโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี OVCCA ใน ๗ จังหวัด เขตสุขภาพที่ ๘			
๑๔. หน่วยงานประมวลผลและจัดทำข้อมูล	๗ จังหวัด ในเขตสุขภาพที่ ๘			
๑๕. ผู้รายงานผลการดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบงานโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี OVCCA ใน ๗ จังหวัด เขตสุขภาพที่ ๘			

Small Success

Excellence		แผนงาน การกำจัดปัญหาโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี		โครงการ กำจัดปัญหาโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จขึ้นครองราชย์ครบ 70 ปี ในปีพุทธศักราช 2559 พร้อมทั้งสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถจะเจริญพระชนมพรรษา 85 พรรษา				
วัตถุประสงค์ 1. เพื่อเร่งรัดการค้นหาผู้ติดเชื้อพยาธิใบไม้ตับ (OV) 2. เพื่อเร่งรัดการหาความเสี่ยงในประชาชน อายุ 40 ปีขึ้นไป โดยการตรวจอัลตราซาวด์								
ตัวชี้วัด : 1. ประชาชน อายุ 15 ปี ขึ้นไป ได้รับการตรวจคัดกรองโดยการตรวจอุจจาระ ร้อยละ 100 , 2. ประชาชน อายุ 40 ปี ขึ้นไป ได้รับการตรวจคัดกรองโดยการอัลตราซาวด์ ร้อยละ 100, 3. ตำบลจัดการสุขภาพในการเฝ้าระวัง ป้องกันการแก้ไขปัญหาโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ร้อยละ 100								
สถานการณ์ : ปัจจุบันประมาณ 2561 เขตสุขภาพที่ 8 มีตำบลต้นแบบ จำนวน 82 ตำบล ประชาชน อายุ 15 ปีขึ้นไป ที่ได้รับการตรวจ อุจจาระด้วยวิธี modified kato's katz เป้าหมายเขตสุขภาพที่ 8 จำนวน 74210 ราย ตรวจอุจจาระทั้งหมด จำนวน 75,207 ราย ร้อยละ 100 จังหวัดที่ตรวจอุจจาระครบ 100 % คือ จังหวัดนครพนม ,สกลนคร,หนองบัวลำภู,อุดรธานี ตรวจอุจจาระแล้วพบพยาธิใบไม้ตับ (OV) ทั้งหมด จำนวน 2,832 ราย ร้อยละ 3.8 สูงสุดที่ จังหวัดนครพนม ร้อยละ 9.4, บึงกาฬ ร้อยละ 5.4, และสกลนคร ร้อยละ 3.6 ประชากรอายุ 40 ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจคัดกรองมะเร็งท่อน้ำดี โดยการอัลตราซาวด์ เป้าหมาย จำนวน 56,250 ราย ตรวจอัลตราซาวด์ จำนวน 63,485 ราย ร้อยละ 100 สูงสุดที่ จังหวัดนครพนม, บึงกาฬ, สกลนคร, หนองคาย								
มาตรการ		แนวทาง/กิจกรรมหลัก		ส่วนกลาง	เขต	จังหวัด	ระยะเวลา	งบประมาณ
มาตรการที่ 1 การจัดการสิ่งแวดล้อม		1. โดยการจัดการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม ลดการปนเปื้อนในแหล่งน้ำ/ห่วงโซ่อาหาร (คนปลอดภัย, ปลาปลอดภัย, สัตว์รังโรคปลอดภัย, สิ่งแวดล้อมปลอดภัย, เด็กรุ่นใหม่ไม่กินปลาดิบ) 2. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีการออกข้อกำหนด ในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ปลาปลอดภัยจากพยาธิใบไม้ตับ จากแหล่งน้ำในชุมชน 3. มีระบบติดตามประเมินผลการดำเนินงานด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน 4. สร้างตำบลต้นแบบในการกำจัดปัญหาโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี				✓	ปัจจุบันประมาณ 2562	งบเงินอุดหนุน กระทรวงสาธารณสุข
มาตรการที่ 2 การควบคุมพยาธิใบไม้ตับ : ตรวจค้นหาการติดเชื้อพยาธิใบไม้ตับ เพื่อเข้าสู่การรักษา		1. การคัดกรองการติดเชื้อพยาธิใบไม้ตับโดยการตรวจอุจจาระในประชาชนอายุ 15 ปีขึ้นไป 2. การตรวจคัดกรองกลุ่มเสี่ยง CCA อายุ 40 ปีขึ้นไป ด้วยด้วยเครื่องอัลตราซาวด์ 3. การรักษาด้วยยาฆ่าพยาธิใบไม้ตับ 4. การรักษาโดยการฉายยาฆ่าพยาธิใบไม้ตับ 5. ใช้สื่อการเรียนการสอนโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี (e-Book) 6. การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ				✓	ปัจจุบันประมาณ 2562	งบเงินอุดหนุน กระทรวงสาธารณสุข
มาตรการที่ 3 การดูแลต่อเนื่อง		1. ให้การดูแลรักษาแบบประคับประคอง (Palliative Care) ผู้ป่วยโรคมะเร็งท่อน้ำดี ร่วมกับการใช้สมุนไพร และภูมิปัญญาแพทย์แผนไทย 2. ผู้ป่วยได้รับการดูแลแบบองค์รวมในโรงพยาบาล/รพ.สต./บ้าน/วัด (palliative care) 3. พัฒนามาตรฐานระบบความเข้มแข็งของการจัดการด้านการดูแลรักษาโรค โดยผสมผสานภูมิปัญญาแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และการแพทย์แผนปัจจุบัน				✓	ปัจจุบันประมาณ 2562	งบเงินอุดหนุน กระทรวงสาธารณสุข
Small success	3 เดือน		6 เดือน		9 เดือน		12 เดือน	
	1. วิเคราะห์สถานการณ์ ขนาดความรุนแรงของปัญหา กลุ่มเสี่ยง กลุ่มเป้าหมาย พื้นที่ งบประมาณ 2562		กำกับและติดตามการดำเนินงานตามมาตรการตามแผนงาน		กำกับและติดตามการดำเนินงานตามมาตรการตามแผนงาน		กำกับและติดตามการดำเนินงานตามมาตรการตามแผนงาน	
หน่วยงานรับผิดชอบ : สสจ. สกลนคร		หน่วยงานหลัก สสจ. ในเขตสุขภาพที่ 8 ทุกจังหวัด		หน่วยงานร่วม รพ./สสอ./รพ.สต. ทุกแห่ง ในเขตสุขภาพที่ 8				

Value Chain โรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี

แบบฟอร์ม Value chain : Service plan สาขา โรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ปี ๒๕๖๒ เขตสุขภาพที่ ๘

ประเด็น PA: ตำบลจัดการสุขภาพในการเฝ้าระวัง ป้องกันการแก้ไขปัญหาโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี			
เป้าหมาย /ตัวชี้วัด : อัตราตายจากโรคมะเร็งตับลดลงร้อยละ ๕๐ จากปีที่ผ่านมา			
มาตรการ/แนวทาง	ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
ผลักดันให้มาตรการในการป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับ ได้รับการจัดทำเป็นนโยบายสาธารณะในทุกระดับ เช่น การออกเป็นข้อบังคับ หรือกฎหมาย	จัดกิจกรรม อบรมฯ จัดเวทีการเสวนา ประชาสัมพันธ์ การขับเคลื่อนทางสังคมในการผลักดันนโยบายสาธารณะอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งถึงและต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และตระหนักถึงความเสี่ยงโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ในประชาชน ชุมชน และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง	ทบทวน ประเมินผล ปรับปรุงกฎระเบียบ ข้อบังคับ มติ นโยบายที่ผ่านมาของโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี อย่างเป็นระบบด้วยความร่วมมือแบบพหุภาคี	ประชาชนในหมู่บ้านร่วมมือกันจัดทำมาตรการในการป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี
กิจกรรมหลัก ๑. ประชากร อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจคัดกรองโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี โดยการตรวจอุจจาระ	๑. กำหนดมาตรฐานกลางด้านการคัดกรอง การวินิจฉัยโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ๒. สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ทางการแพทย์และวิทยาศาสตร์ในการคัดกรอง และการวินิจฉัย	๑. พัฒนาระบบฐานข้อมูล ๒. คัดเลือกตำบลจัดการสุขภาพในการป้องกัน ควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ๓. ติดตามกำกับผลงานผ่านทางรายงาน ONE PAGE ทุกวันจันทร์ ทาง <u>ไลน์</u>	๑. มีการคัดกรองกลุ่มเสี่ยง โดยการตรวจอุจจาระ ในประชากรที่มีอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป ๒. มีกิจกรรมรณรงค์ และสร้างกระแสสังคมในการลดเลิก การบริโภคปลาดิบ
๒. ประชากร อายุ ๔๐ ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจคัดกรองโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี โดยการตรวจ <u>อัลตราซาวด์</u>	๑. พัฒนาศักยภาพทาง การแพทย์ในการคัดกรอง การวินิจฉัยให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน	๑. พัฒนาระบบฐานข้อมูล ๒. <u>บูรณาการ</u> งานเฝ้าระวัง คัดกรอง ป้องกัน ควบคุมรักษาโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ๓. ติดตามกำกับผลงานผ่านทางรายงาน ONE PAGE ทุกวันจันทร์ ทาง <u>ไลน์</u>	๑. มีการคัดกรองกลุ่มเสี่ยง โดยการตรวจ <u>อัลตราซาวด์</u> ในประชากรที่มีอายุ ๔๐ ปีขึ้นไป ๒. มีกิจกรรมรณรงค์ และสร้างกระแสสังคมในการลดเลิก การบริโภคปลาดิบ
๓. รักษาโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีโดยการผ่าตัด	๑. มีระบบการรักษามะเร็งท่อน้ำดีที่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนด	๑. พัฒนาระบบฐานข้อมูล ๒. ติดตามกำกับผลงานผ่านทางรายงาน ONE PAGE ทุกวันจันทร์ ทาง <u>ไลน์</u>	๑. มีการผ่าตัดโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี
หน่วยงานที่รับผิดชอบ	๑. กระทรวงสาธารณสุข ๒. โครงการ CASCAP ๓. กรมควบคุมโรค	<u>สสจ.๗</u> จังหวัด	รพ., <u>สสอ.</u> ,รพ.สต.

Action Plan โรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี

Action Plan ระยะ 1 ปี (พ.ศ. 2562) ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี ด้านสาธารณสุข						
Service Excellence แผนงาน..... โครงการกำจัดปัญหาโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี						
ระยะดำเนินการ	2562					
เป้าหมาย (Goal)	ประชาชนปลอดภัยจากโรคพยาธิใบไม้ตับ ผู้ป่วยมะเร็งท่อน้ำดี มีจำนวนลดลงและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น					
ตัวชี้วัด (KPI)	1. ประชาชนอายุ 15 ปีขึ้นไปคัดกรองโดยการตรวจอุจจาระและปัสสาวะเพื่อค้นหาผู้ติดเชื้อพยาธิใบไม้ตับ (OV) ร้อยละ 100 2. การค้นหากลุ่มเสี่ยงในประชาชน อายุ 40 ปีขึ้นไปโดยการตรวจอัลตราซาวด์ ร้อยละ 100 3. ตำบลจัดการสุขภาพในการเฝ้าระวัง ป้องกันการแก้ไขปัญหาระบาดพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ร้อยละ 100					
ข้อมูลสถานการณ์ปัจจุบัน/baseline	ปีงบประมาณ 2561 เขตสุขภาพที่ 8 มีตำบลต้นแบบ จำนวน 82 ตำบล ประชาชน อายุ 15 ปีขึ้นไปที่ได้รับการตรวจ อุจจาระด้วยวิธี modified kato's katz เป้าหมาย เขตสุขภาพที่ 8 จำนวน 74,210 ราย ตรวจอุจจาระทั้งหมด จำนวน 75,207 ราย ร้อยละ 100 จังหวัดที่ตรวจอุจจาระครบ 100 % คือ จังหวัดนครพนม ,สกลนคร, หนองบัวลำภู,อุดรธานี ตรวจอุจจาระแล้วพบพยาธิใบไม้ตับ (OV) จำนวน 2,832 ราย ร้อยละ 3.8 สูงสุดที่ จังหวัดนครพนม ร้อยละ 9.4,บึงกาฬ ร้อยละ 5.4,และ สกลนคร ร้อยละ 3.6 ประชากรอายุ 40 ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจคัดกรองมะเร็งท่อน้ำดี โดยการอัลตราซาวด์ เป้าหมาย จำนวน 56,250 ราย ตรวจอัลตราซาวด์ จำนวน 63,485 ราย ร้อยละ 100 สูงสุดที่ จังหวัดนครพนม,บึงกาฬ,สกลนคร,หนองคาย					
มาตรการ (6 Building Blocks)	1. กิจกรรมที่จะ ให้บริการ (Service Delivery)	2. การพัฒนาบุคลากร (Health Workforce)	3. ระบบข้อมูล สารสนเทศ (IT)	4. ยา เวชภัณฑ์ และอุปกรณ์ ต่างๆ (Drugs & Equipments)	5. งบประมาณในการ ดำเนินการ (Financing)	6. นโยบาย/กลยุทธ์หลักใน การดำเนินการ (Governance)
	1. การตรวจอุจจาระใน ประชาชน อายุ 15 ปีขึ้นไป 2. การตรวจคัดกรองอัลตราซาวด์ ในประชาชน อายุ 40 ปี ขึ้นไป 3. การเฝ้าระวังมะเร็งท่อน้ำดี ณ โรงพยาบาลอุดรธานี และ โรงพยาบาลศูนย์สกลนคร 4. การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ในพื้นที่เสี่ยงที่พบการติดเชื้อ พยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี (OV)	มีการเพิ่มการผลิต บุคลากรผู้เชี่ยวชาญที่ จำเป็น เช่น ศัลยแพทย์ ที่เชี่ยวชาญในการ ผ่าตัดมะเร็งท่อน้ำดี , นักวิทยาศาสตร์ การแพทย์, รังสีแพทย์ ,พยาบาลรังสี (Nurse Sonographer)	บันทึกข้อมูลการ ตรวจอุจจาระ และ การตรวจคัดกรองโดย การอัลตราซาวด์ ในฐานข้อมูล Isan Cohort	1. ได้รับการสนับสนุนหลัก ตรวจอุจจาระ เครื่องอัลตรา ซาวด์ และอุปกรณ์ต่างๆ ใน การตรวจคัดกรองเพื่อหา กลุ่มเสี่ยง 2. ได้รับการสนับสนุนยาพา ซิคลอนเทล	ได้รับสนับสนุนงบประมาณ เงินอุดหนุนกระทรวง สาธารณสุข เพื่อใช้ ดำเนินงานในพื้นที่	ยุทธศาสตร์ทศวรรษกำจัด ปัญหาโรคพยาธิใบไม้ตับและ มะเร็งท่อน้ำดี (พ.ศ.2559 - 2568) ประกอบด้วย 5 ยุทธศาสตร์ 21 กลยุทธ์

หลัก ทำงาน "พ่อ"

1 ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ

2 ระเบิดจากข้างใน :

พัฒนาคนในชุมชนก่อน

3 ทำตามลำดับขั้น

4 ภูมิสังคม

5 ประหยัด เรียบง่าย ได้
ประโยชน์สูงสุด

6 ใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ

7 แก้ปัญหาที่จุดเล็ก

8 ทำให้ง่าย

9 ไม่ติดตำรา

10 ปลุกป่าในใจคน

11 มุ่งประโยชน์
คนส่วนใหญ่เป็นหลัก

12 การมีส่วนร่วม

13 ขาดทุน คือ กำไร

14 บริการรวมที่จุดเดียว

15 การพึ่งตนเอง

16 พ่ออยู่พอกัน

17 เศรษฐกิจพอเพียง

18 องค์กรรวม (Holistic)

19 การให้ (ทฤษฎีโดมิโน)

20 ทำงานอย่างมีความสุข

21 ความเพียร

22 ซื่อสัตย์สุจริต จริงใจต่อกัน

23 รู้ รัก สามัคคี

